

Monitorizarea mass-media în campania electorală pentru alegerile prezidențiale 2016

Raport nr. 4
14 – 20 octombrie 2016

I. DATE GENERALE

1.1 Obiectivul proiectului: monitorizarea și informarea opiniei publice privind comportamentul editorial al instituțiilor mass-media în perioada electorală și în campania electorală pentru alegerile prezidențiale din Republica Moldova.

1.2 Perioada de monitorizare: 15 septembrie 2016 – 13 noiembrie 2016.

1.3 Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

Instituțiile mass-media au fost selectate în baza următoarelor criterii obiective: a) forma de proprietate; b) geografie; c) limba de difuzare; d) notorietate/audiență. Astfel, sunt monitorizate instituții mass-media publice și private, cu acoperire națională, cvasi-națională și regională, în limba română și în limba rusă.

1.4 Mass-media monitorizate:

Audiovizual

Moldova 1, Prime TV, Canal 2, Canal 3, Publika TV, Jurnal TV, Realitatea TV, NTV Moldova, ProTV Chișinău, TV7, Accent TV, N4 TV

Portaluri online

Agora.md, Deschide.md, Gagauzinfo.md, [Jurnal.md](#), Moldova24.info, Newsmaker.md, [Noi.md](#), [Realitatea.md](#), Sputnik.md, Today.md, Unimedia.info, Ziarulnational.md

Presa scrisă

Komsomolskaia pravda v Moldove, Panorama, Săptămîna, Timpul

1.5 Obiectul monitorizării

TV (intervalul 18.00-24.00)

- A. Buletinele informative;
- B. Emisiunile cu caracter electoral;
- C. Interviurile cu candidații;
- D. Vox Populi;
- E. Dezbaterile electorale.

Portaluri online

Întreg conținutul editorial al site-urilor, fără publicitatea marcată corespunzător.

Presa scrisă

Întreg conținutul editorial al publicațiilor periodice monitorizate, fără publicitatea marcată corespunzător.

1.6. Echipa

Proiectul este realizat în cadrul Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte de Asociația Presei Presei Independente (monitorizare presă online și presă scrisă) și Centrul pentru Jurnalism Independent (monitorizare TV).

1.7 Cadrul metodologic

Date statistic: Metodologia monitorizării a fost elaborată de Oxford Media Research Center pentru proiectele de monitorizare ale Organizației Internaționale Campania Globală pentru

Libertatea de Exprimare “Articolul XIX”. Caracteristicile acestei metodologii sunt următoarele: folosirea indicatorilor 1) *cantitativi*, inclusiv tipul, durata, tematica mediatizării, sursele știrilor, frecvența și durata apariției concurenților electorali în știri, și 2) *calitativi*, stabilindu-se apartenența instituției mass-media monitorizate în reflectarea evenimentelor. Fiecare știre sau opinie este supusă unei evaluări de conținut și de context, pentru a determina dacă sunt favorabile sau defavorabile unui sau altui partid /unui sau altui concurent electoral. Un conținut și/sau un context al știrii pozitiv ori negativ nu indică neapărat tendențiozitatea sau partizanatul instituției media care difuzează știrea. E posibil ca știrea să favorizeze sau să defavorizeze pe unul dintre subiecți, și, cu toate acestea, să fie echidistantă și corectă din punct de vedere profesional. Numai dacă există tendința, pe o anumită perioadă de timp, ca unul dintre subiecți să fie favorizat sau defavorizat, atunci se poate spune că e vorba despre un dezechilibru. **La evaluarea contextului, este măsurată doar frecvența materialelor care îi favorizează sau defavorizează direct sau indirect pe subiecții electorali. Aparitiile neutre sunt quantificate doar din perspectiva frecvenței apariției în imagini și a intervențiilor personale.**

Studii de caz: Ținând cont de impactul major pe care îl are mass-media asupra creării opiniei publice și de credibilitatea mare a acestora în rândul populației, a fost făcută o analiză de conținut a materialelor care au tratat cele mai importante subiecte difuzate de mass-media monitorizate. S-a urmărit identificarea unghiurilor de abordare și modalitățile de prezentare a subiectelor relevante. Materialele au fost analizate atât din punctul de vedere al respectării principiilor unui jurnalism de calitate (obiectivitate, imparțialitate, pluralismul surselor de informare, separarea faptelor de opinie), cât și sub aspect tehnic, din perspectiva recurgerii la procedee tehnice pentru a amplifica sau diminua anumite mesaje.

II. ANALIZA DATELOR

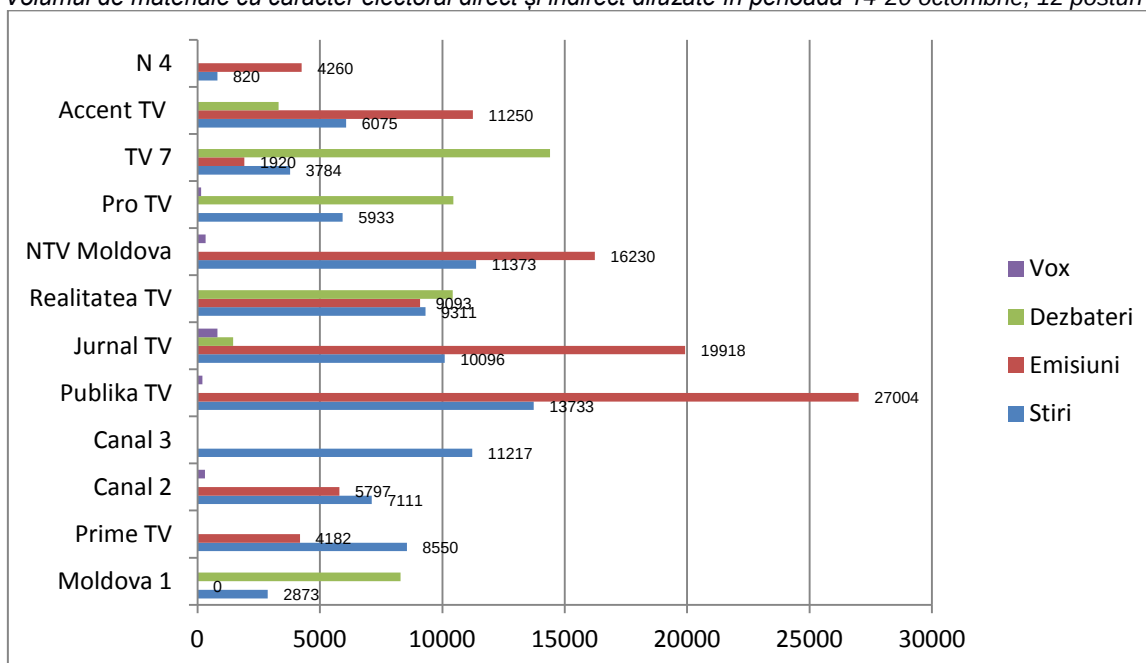
2.1 Audiovizual

Concluzii generale

În perioada 14 - 20 octombrie 2016, cele 12 posturi de televiziune monitorizate au difuzat un număr mare de materiale cu caracter electoral direct și indirect – 801, între care 719 știri, 53 emisiuni, 16 dezbateri electorale și 13 Vox Populi. Volumul total al materialelor a fost de 242 365 sec. sau aproximativ 67,3 ore, dintre care 91 840 sec. (25,5 ore) au revent știrilor, 99 744 sec. (27,2 ore) - emisiunilor de opinie, iar 48980 sec.0 (13,6 ore) – dezbaterilor electorale. Vox Populi nu au ocupat prea mult spațiu în buletinele informative – 1801 sec.

Cel mai mare volum de știri cu caracter electoral direct și indirect a fost difuzat de Publika TV – 13 733 sec. (3,8 ore), NTV Moldova -11373 sec. (3,1 ore) și Jurnal TV – 10 096 sec. (2,8 ore), care au alocat și cel mai mare spațiu pentru emisiuni. Posturile private cu acoperire națională nu au difuzat dezbateri electorale în intervalul supus monitorizării. Postul N4 a reflectat campania electorală foarte sumar, privând astfel publicul de informații cu referire la procesul electoral.

Volumul de materiale cu caracter electoral direct și indirect difuzate în perioada 14-20 octombrie, 12 posturi TV, sec.

Subiectele reflectate de cei 12 radiodifuzori monitorizați au vizat mai mult domeniul politic și procesul electoral. Acestea au inclus rezultatele mai multor sondaje electorale, întâlnirile electorale ale unor concurenți, decizii ale CEC, rapoartele de monitorizare a campaniei de către organizațiile societății civile etc. O parte din materiale au oglindit activitățile partidelor politice, întâlnirile membrilor Guvernului cu cetățenii prin diferite localități. De asemenea, au fost ținute în vizor și diferite acuzații lansate de unii candidați la adresa altora. Printre subiectele cu caracter electoral indirect mediatizate pe larg de unele posturi TV s-au numărat cele privind acuzațiile de implicare într-o tentativă de omor, lansate de bancherul rus Gherman Gorbunțov la adresa liderului Partidului Nostru, Renato Usafii, reținerea unor persoane bănuite de implicare în tentativa de omor, redeschiderea dosarului penal pe numele avocatei Ana Ursachi, bănuită de implicare într-un caz de omor etc.

La documentarea materialelor, majoritatea posturilor au recurs, de cele mai dese ori, la cetățeni (619 ori), judecători/avocați (111 ori), oameni de afaceri (75 ori), CEC (63 ori), experți (57 ori), miniștri (40), societatea civilă (36 ori), reprezentanți ai APL (35 ori) etc. Dintre concurenții electorali și partidele politice, cele mai multe apariții și mențiuni le-au revenit Maiei Sandu (186

apariții pe ecran timp de 4743 sec. cu intervenție directă de 1621 sec.) și lui Marian Lupu (168 ori apariție pe ecran, timp de 5760 sec, cu intervenție directă de 3092 sec.). Andrei Năstase, Igor Dodon și Marian Lupu au fost lideri la capitolul spațiului alocat intervențiilor directe. Urmează reprezentanții PDM (153 apariții, 4517 sec. apariție pe ecran și 2653 sec. intervenție personală) și Igor Dodon (144 apariții timp de 4573 sec., fiind citat direct timp de 2057 sec.). Andrei Năstase a apărut pe ecran de 122 ori timp de 4457 sec, cu intervenție directă de 2081 sec.

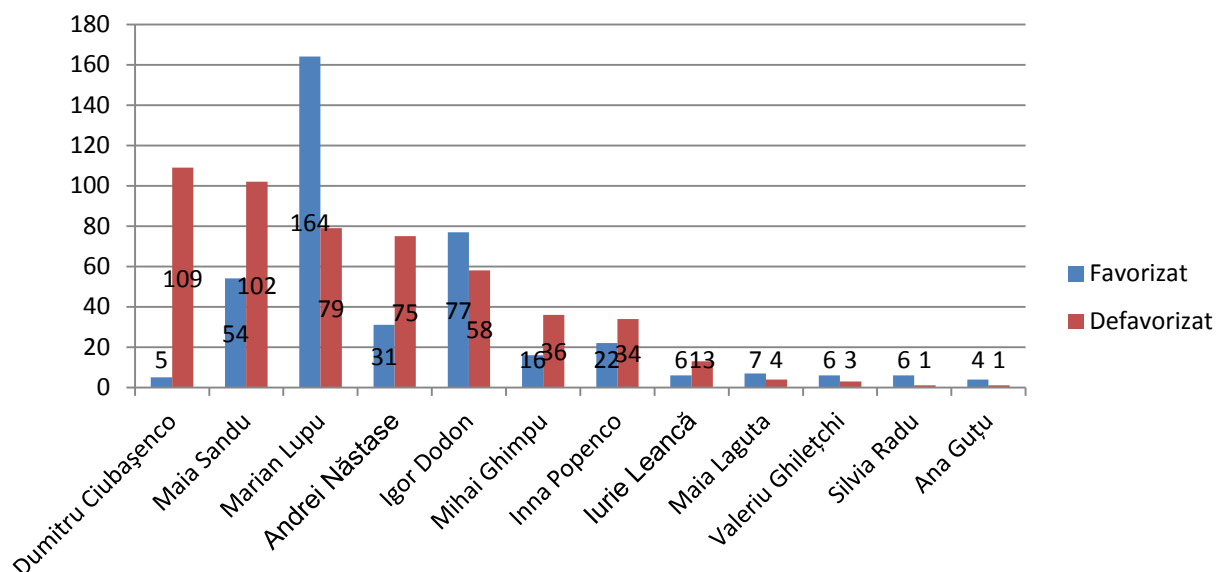
Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, 12 posturi TV, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției	Durata intervenției
Maia Sandu	186	4743	1621
Marian Lupu	168	5760	3092
Partidul Democrat din Moldova	153	4517	2653
Igor Dodon	146	4573	2057
Andrei Năstase	122	4457	2081
Partidul Nostru	91	1709	676
Mihai Ghimpu	77	2681	1400
Iurie Leancă	61	850	116
Inna Popenco	50	1046	358
Dumitru Ciubașenco	49	547	68
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	45	1358	1369
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	40	1073	758
Valeriu Ghilețchi	25	477	261
Silvia Radu	25	441	144
Maia Laguta	23	468	265
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	18	839	326
Partidul Liberal Democrat din Moldova	14	150	72
Ana Guțu	14	252	88
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	12	261	198
Partidul Liberal	11	436	300
Partidul Popular European din Moldova	9	175	148
Partidul „Casa Noastră – Moldova”	8	92	0
Partidul Acțiune și Solidaritate	5	134	114
Partidul „Renaștere”	4	233	79
Mișcarea Populară Antimafie	2	20	0

În perioada de raport, s-a păstrat dezechilibrul din punct de vedere gender, balanța fiind înclinată spre sursele de sex masculin. În total, la cele 12 posturi TV analizate au fost înregistrate 27% de surse femei și 73% de surse bărbați. La unele posturi s-a remarcat creșterea ratei materialelor care au făcut referire sau au citat surse de sex feminin, în timp ce la altele această rată s-a diminuat.

Concurenții electorali cei mai favorizați din punctul de vedere al frecvenței și duratei aparițiilor și contextului pozitiv au fost Marian Lupu, urmat la mare distanță de Igor Dodon și Maia Sandu. Raportul între numărul de apariții în context pozitiv și negativ pentru acești concurenți electorali e de 2,1 pentru Marian Lupu, 1,3 pentru Igor Dodon și 0,5 pentru Maia Sandu, care a fost mai mult defavorizată, decât favorizată. Dumitru Ciubașenco a fost defavorizat de cele mai multe ori – 109 materiale relevante.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența. 12 posturi TV

În perioada de raport, posturile private cu acoperire națională **Prime TV, Canal 2, Canal 3** și **Publika TV** au continuat promovarea candidatului Partidului Democrat din Moldova, Marian Lupu, atât prin frecvența aparițiilor și durata aparițiilor pe ecrane și citatelor directe, cât și prin contextul pozitiv al materialelor. Marian Lupu a fost favorizat de 38% din știri și emisiuni de la Prime TV, 53% - de la Canal 2, 36% de la Canal 3 și 43% de la Publika TV. În contrast, candidații Partidului Acțiune și Solidaritate, Maia Sandu, Partidului Nostru, Dumitru Ciubașenco, Partidului Platforma Demnitate și Adevăr, Andrei Năstase au fost defavorizați de cele mai multe materiale. Ei au apărut deseori în imagine la aceste posturi, în principal, în materiale cu conotație negativă, intervențiile personale fiind de scurtă durată.

Postul de televiziune cu acoperire regională **Jurnal TV** i-a favorizat pe concurenții Andrei Năstase și Maia Sandu, atât prin spațiul acordat intervențiilor personale, cât și prin contextul pozitiv al materialelor. Acești 2 concurenți au fost favorizați în 24% și, respectiv, 30 % din materialele relevante de la Jurnal TV. Marian Lupu a fost în marea majoritate a cazurilor defavorizat (53% din materiale), în special, prin știri cu caracter electoral indirect, în care membrii Partidului Democrat (PDM) și ai guvernării au apărut în lumină negativă.

NTV Moldova și **Accent TV** l-au favorizat pe Igor Dodon, atât prin spațiul acordat pentru intervenții directe candidatului și membrilor Partidului Socialiștilor (PSRM), cât și prin contextul pozitiv al materialelor electorale directe sau indirecte (44% și, respectiv, 49%). Ambele posturi au defavorizat-o preponderent pe Maia Sandu, care, după desemnarea ei în calitate de candidată unică, a devenit protagonista mai multor știri și emisiuni care au pus-o în lumină negativă (30% și, respectiv, 23% din materiale).

Radiodifuzorul public **Moldova 1**, posturile private **Realitatea TV, Pro TV Chișinău, TV 7** au avut un comportament relativ echilibrat fără a fi constatate tendințe de favorizare sau defavorizare evidentă a concurenților electorali.

În concluzie, o parte din posturile monitorizate nu au respectat **Regulamentul** privind reflectarea campaniei electorale în alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 în mijloacele de informare în masă din RM și s-au abătut de la prevederile Codului Electoral (art. 64) și ale Codului Audiovizualului (art.7)¹, potrivit cărora campania electorală trebuie reflectată într-un mod responsabil, echilibrat și imparțial.

¹ Art. 7, Codul Audiovizualului: (3) Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial. (4) Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: a) informația care

Moldova 1

În intervalul 14 - 20 octombrie 2016, radiodifuzorul public Moldova 1 a difuzat 42 de materiale, între care 39 știri cu caracter electoral direct și indirect și 3 dezbateri electorale. Durata totală a materialelor a fost de 11800 sec. sau 3,2 ore. Marea majoritate a știrilor au abordat teme ce țin de procesul electoral (27) și domeniul politic (7), cum ar fi activitatea Comisiei Electorale Centrale (CEC), monitorizarea campaniei electorale de către organizațiile societății civile și CCA, întâlnirile electorale ale unor concurenți, sondajele de opinie etc.

La documentarea știrilor, Moldova 1 a recurs la reprezentanții CCA (12 ori, 185 sec.), membri ai CEC (4 ori, 66 sec.), diplomați și oficiali străini (2 ori, 42 sec.), membri ai societății civile (2 ori, 27 sec.). Reprezentanții Guvernului și ai Parlamentului au fost doar vizați de câte 2 ori, fără a fi citați direct, având apariții pe ecran timp de 55 sec. fiecare. În perioada de referință, în știrile de la Moldova 1 au fost citați sau menționați toți concurenții electorali, care au apărut în imagini; 6 dintre ei nu au avut citate directe, fiind doar menționați. De cele mai dese ori, în știri au apărut Maia Sandu și Igor Dodon, preponderent în știri privind activități de campanie.

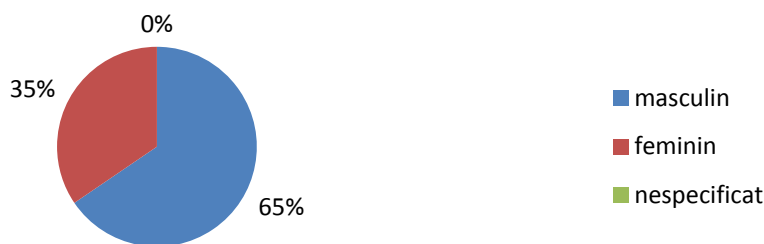
Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și partidelor politice în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Maia Sandu	10	357	50
Igor Dodon	10	300	40
Marian Lupu	8	306	55
Andrei Năstase	8	264	28
Dumitru Ciubașenco	8	196	0
Inna Popenco	8	258	51
Mihai Ghimpu	6	248	46
Iurie Leancă	6	184	0
Valeriu Ghilețchi	4	90	0
Silvia Radu	4	90	0
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2	34	34
Ana Guțu	2	82	0
Maia Laguta	2	82	0

La dezbaterile electorale, organizate în parteneriat cu Asociația PromoLex, au participat Andrei Năstase, Mihai Ghimpu, Valeriu Ghilețchi, Silvia Radu, Maia Laguta, Iurie Leancă și reprezentanții lui Igor Dodon și Maiei Sandu. Ina Popenco nu s-a prezentat și nu a delegat pe altcineva. Timpul alocat a fost egal, nu a fost remarcat tratament preferențial al vreunui concurent din partea moderatorilor.

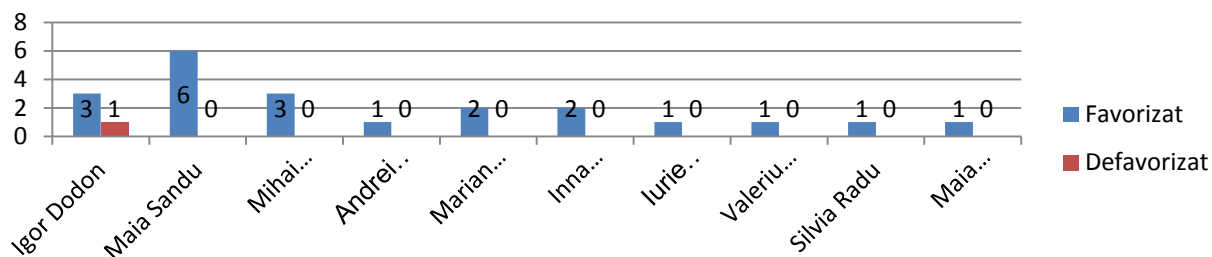
În perioada de referință, în materialele de la Moldova 1 a crescut puțin, cu 4 puncte procentuale, rata femeilor protagoniste sau surse, în mare parte, datorită menționării sau citării candidadelor la funcția de președinte al RM. Astfel, femeile au fost citate sau menționate în 35% din materialele relevante de la Moldova 1, iar cea a bărbaților citați s-a redus, corespunzător, și a constituit 65%.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %

Majoritatea materialelor puse pe post de radiodifuzorul public în perioada de referință au fost neutre. Concurenții au fost favorizați sau defavorizați mai mult în cadrul dezbaterilor electorale. Maia Sandu a fost favorizată de 6 ori, inclusiv, în timpul dezbaterilor cu participarea lui Andrei Năstase, în știrea privind desemnarea candidatului unic și în materialul privind susținerea acestei candidate de către un grup de deputați din primul Parlament.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența

Prime TV

Prime TV, post privat cu acoperire națională, aflat în proprietatea lui Vlad Plahotniuc, prim-vicepreședintele Partidului Democrat din Moldova, a difuzat în perioada de raport 80 de materiale cu caracter electoral direct sau indirect, între care 77 știri și 3 emisiuni, cu volumul total de 12732 sec. sau aproximativ 3,5 ore. Postul nu a organizat dezbateri electorale în intervalul monitorizat – 18.00 - 24.00. Temele abordate au fost diverse, prioritate având subiectele politice (24), cele privind diferite infracțiuni (14), problemele sociale (12), economice (8) și procesul electoral (6). De cele mai multe ori, Prime TV a pus pe post materiale privind întâlnirile candidatului PDM Marian Lupu cu alegătorii, campaniile organizate de membrii PDM și de Fundația Edelweiss, rezultatele sondajelor electorale. Postul a avut și materiale cu caracter electoral indirect, cum ar fi cele privind acuzațiile de implicare într-o tentativă de omor, lansate de bancherul rus Gherman Gorbunțov la adresa liderului Partidului Nostru, Renato Usatfi, reținerea unor persoane bănuite de implicare în tentativa de omor, redeschiderea dosarului penal pe numele avocatei Ana Ursachi, dar și materiale privind atragerea investițiilor și crearea de noi locuri de muncă de către o companie italiană, privind sprijinul cursului european din partea unui comisar european etc. Procesul electoral a fost reflectat în știri privind sesizările depuse la CEC de către membrii PDM, care au reclamat comportamente incorecte din partea unor concurenți electorali, sesizarea CEC de către Silvia Radu privind acțiunile de corupere a alegătorilor din partea concurenței electorale Inna Popenco, procedura de vot pentru cetățenii aflați peste hotare etc.

Cetățenii rămân în continuare cea mai citată categorie de surse în materialele de la Prime TV – 93 apariții timp de 764 sec. Urmează oamenii de afaceri (13 apariții, 349 sec.) și judecători/avocați (14 apariții, 236 sec.), fiind vorba, în special, de materiale privind cazul bancherului Gorbunțov și cazul avocatei Ursachi. Cetățenii au apărut preponderent în știri privind întâlnirile membrilor PDM în diferite localități, întâlnirile electorale ale lui Marian Lupu, dar și în materiale privind crearea de noi locuri de muncă. Au mai fost citați și/sau menționați reprezentanți ai Guvernului, ai APL, ai societății civile, CEC, diplomați, experți, poliție și mass-media.

Dintre concurenții electorali și partidele politice, cei mai vizibili au fost Marian Lupu și PDM, care a avut în continuare o prezență masivă în imagini, dar și intervenții directe voluminoase. Andrei Năstase și Maia Sandu au fost vizați de multe ori în materiale și au apărut în imagini, intervențiile personale fiind mult mai mici.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției	Durata intervenției
Marian Lupu	16	858	594
Partidul Nostru	16	258	118
Partidul Democrat din Moldova	15	598	449
Maia Sandu	11	163	59
Andrei Năstase	9	255	39
Igor Dodon	6	116	28
Inna Popenco	5	98	51
„Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	3	135	25
Dumitru Ciubașenco	3	58	0
Partidul Liberal	2	74	74
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	2	40	16
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2	37	0
Mișcarea Populară Antimafie	2	20	0
Mihai Ghimpu	2	104	70
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	1	5	0
Iurie Leancă	1	15	15

În cadrul celor trei emisiuni analizate în perioada de raport, mai mulți jurnaliști și experți au făcut referire la concurenții electorali, care fie au apărut pe ecrane și au avut intervenții personale, fie au fost prezentați doar în imagini, o parte din ei fiind defavorizați. Invitații la emisiuni împărtășesc, de regulă, aceleași viziuni, susținând anumiți concurenți și, în același timp, criticându-i pe alții. La emisiunea Replica din 16 octombrie, de exemplu, s-a discutat despre șansele electorale ale concurenților electorali, fiind, pe de o parte, exprimate păreri că „nehotărâții vor alege între Marian Lupu și Igor Dodon”, „ieftinirea medicamentelor i-a adus lui Marian Lupu mai multe procente electorale”. Pe de altă parte, invitații au fost de părerea că „femeile din satele Moldovei nu se asociază cu Maia Sandu, iar mulți cetățeni o cred bărbat”, „bună parte din electoratul lui Andrei Năstase nu se regăsește în Maia Sandu și va migra spre Dumitru Ciubașenco”, „nu este „iubire” între PAS și DA, pentru că Năstase a aruncat multe săgeți otrăvitoare asupra Maiei Sandu”.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în emisiuni, sec

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în	Durata intervenției
Andrei Năstase	2	164	21
Maia Sandu	2	64	22
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	1	21	0
Partidul Nostru	1	11	0
Marian Lupu	1	147	0
Igor Dodon	1	87	12

La documentarea materialelor, de cele mai dese ori, Prime TV a recurs la surse de sex masculin. Comparativ cu perioada precedentă de raport, rata femeilor citate sau menționate a scăzut cu 4 puncte procentuale și a constituit 30%. Respectiv, a crescut rata bărbaților menționați sau citați direct - de la 60% la 70%. Diminuarea indicatorului se explică prin reducerea numărului de femei din rândul cetățenilor, dar și al concurențelor electorale.

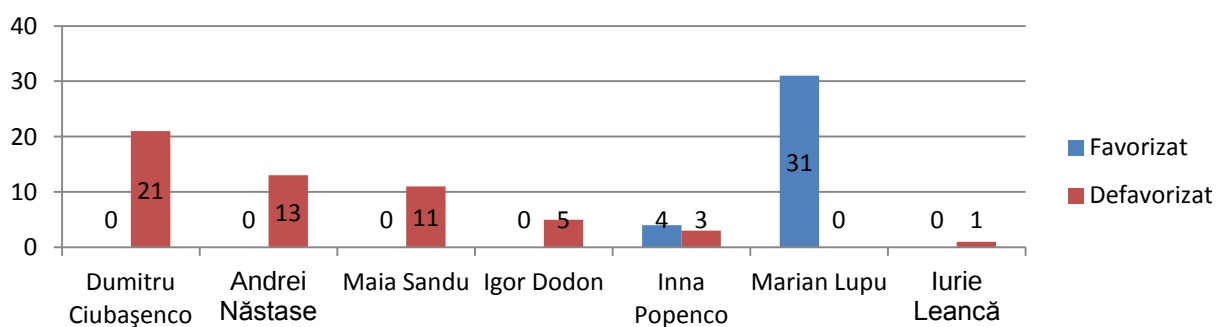
Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Candidatul PDM Marian Lupu a fost favorizat în 31 de materiale cu caracter electoral direct sau indirect, acest indicator fiind în ușoară scădere comparativ cu perioada precedentă de monitorizare. De cele mai multe ori, a fost vorba de știri privind întâlnirile electorale ale lui Marian Lupu, dezbaterile cu cetățenii organizate de PDM, inclusiv în cadrul proiectului *Reforma în politică*, rezultatele sondajelor electorale, dar și de materialele cu tangențe electorale indirecte, care au vizat subiecte privind atragerea investițiilor italiene, susținerea reformelor din partea europenilor. Materialele cu implicarea lui Marian Lupu sau a membrilor PDM au punctat, de regulă, lucrurile pozitive (vezi, de exemplu, știrile din 15 octombrie: „*Mai puțin control. Candidatul PDM optează pentru reducerea birocrăției*”; „*Noi locuri de muncă. Uzină italiană oferă noi locuri de muncă în Moldova*”; din 16 octombrie: „*Marian Lupu, la Florești: Vânzarea terenurilor agricole străinilor nu trebuie să fie permisă*”; din 18 octombrie: „*Bucuria copiilor. Noi terenuri de joacă, amenajate de "Edelweiss"*”; din 19 octombrie: „*Investiții în educația copiilor! Valentina Buliga a vizitat o grădiniță din raionul Glodeni*”; 20 octombrie: „*Vlad Plahotniuc: Avem nevoie de un președinte pro-european*”.

Dumitru Ciubașenco, Andrei Năstase și Maia Sandu au fost defavorizați de cele mai multe ori, prin știri privind reclamațiile la CEC împotriva lui Dumitru Ciubașenco, materiale privind confruntarea dintre susținătorii lui Năstase și Sandu pe rețelele de socializare, materiale privind anchetarea avocatei Ursachi, reținerile în cazul lui Gorbunțov etc. Titlurile materialelor respective au pus accent pe aspecte negative, de exemplu, știrile din 17 octombrie: „*Avocatul diavolului. Investigația care arată păcatele Anei Ursachi*”; „*Mihai Ghimpu: Maia Sandu este complice la furtul din sistemul bancar*”; 18 octombrie: „*Legătura lui R.Usatîi cu lumea criminală*”; 19 octombrie: „*Anchetă redeschisă. Avocata Ana Ursachi, interogată pentru omor*”; 20 octombrie: „*Promisiunile PSRM. Dodon promite anularea Acordului de Asociere cu UE*”.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența

Canal 2

Postul privat de televiziune cu acoperire națională Canal 2, aflat în proprietatea lui Vlad Plahotniuc, prim-vicepreședintele Partidului Democrat din Moldova, a difuzat în perioada de

referință 43 de materiale relevante prezentei monitorizări (43 de știri, 3 emisiuni și 2 Vox Populi), cu volumul total de 12215 sec. sau 3,4 ore. Postul nu a difuzat dezbateri electorale în intervalul supus monitorizării. Între temele abordate au predominat domeniile politic (15) și economic (8), urmate de subiecte privind infracțiunile și problemele sociale – câte 6 și integrarea europeană (4). De cele mai multe ori, au fost reflectate subiectele privind întâlnirile electorale ale lui Marian Lupu și dezbaterile organizate de Partidul Democrat în mai multe localități ale republicii, campaniile desfășurate de Fundația Edelweiss, dar și materialele despre cazul Gorbunțov și cazul Ursachi.

Materialele relevante de la Canal 2 au citat și/sau menționat cetățenii (63 apariții, timp de 612 sec.), reprezentanți ai Guvernului (8 apariții, 88 sec.), ai Poliției (7 apariții, 481 sec.), oameni de afaceri (7 apariții, 117 sec.). judecători/avocați (7 apariții, 68 sec.). S-a mai făcut referire la reprezentanți ai societății civile (6 apariții, 598 sec.). Reprezentanții APL, mass-media, experți au fost citați mai rar. Dintre concurenți electorali și partidele politice, pe primele locuri se situează PDM și Marian Lupu, care au beneficiat de spațiu voluminos, atât pentru apariții în imagini, cât și pentru citate directe. Urmează reprezentanții Partidului Nostru, în special, Renato Usatîi, concurenții Andrei Năstase și Maia Sandu, care au fost menționați de mai multe ori și au fost prezenți în imagini, intervențiile directe fiind mai mici. O parte din concurenții electorali au avut doar apariții pe ecran, fără a fi citați direct.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Partidul Democrat din Moldova	11	474	348
Marian Lupu	9	533	280
Partidul Nostru	8	133	43
Andrei Năstase	6	127	31
Maia Sandu	6	93	14
Igor Dodon	3	65	12
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2	11	0
Iurie Leancă	2	17	0
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	1	53	48
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	1	69	22
Mihai Ghimpu	1	26	21
Dumitru Ciubașenco	1	3	0
Inna Popenco	1	31	15

În emisiunile relevante de la Canal 2 nu au apărut concurenți electorali, aceștia fiind doar subiecte de discuții pentru participanții la emisiune. De notat că, de cele mai multe ori, la emisiuni sunt invitați experți care susțin guvernarea și pe candidatul PDM și critică oponenții acestuia. La emisiunea *Tema săptămânii* din 16 octombrie, de exemplu, s-a discutat despre retragerea lui Andrei Năstase din cursă. Invitații i-au criticat pe Andrei Năstase și pe Igor Dodon, au lansat mesaje care o defavorizează pe Maia Sandu, l-au lăudat pe Marian Lupu și, în final, au fost de acord că e nevoie de un președinte care să asigure stabilitatea (n.b. Marian Lupu pledează pentru stabilitate în platforma sa electorală).

În perioada de raport, la Canal 2 s-a redus din nou procentajul surselor de sex feminin – de la 40% la 28%. Corespunzător, a crescut rata surselor de sex masculin, cu 12 puncte procentuale.

Reducerea se explică prin diminuarea numărului de femei citate din categoria cetățeni, dar și din rândul concurenților electorale.

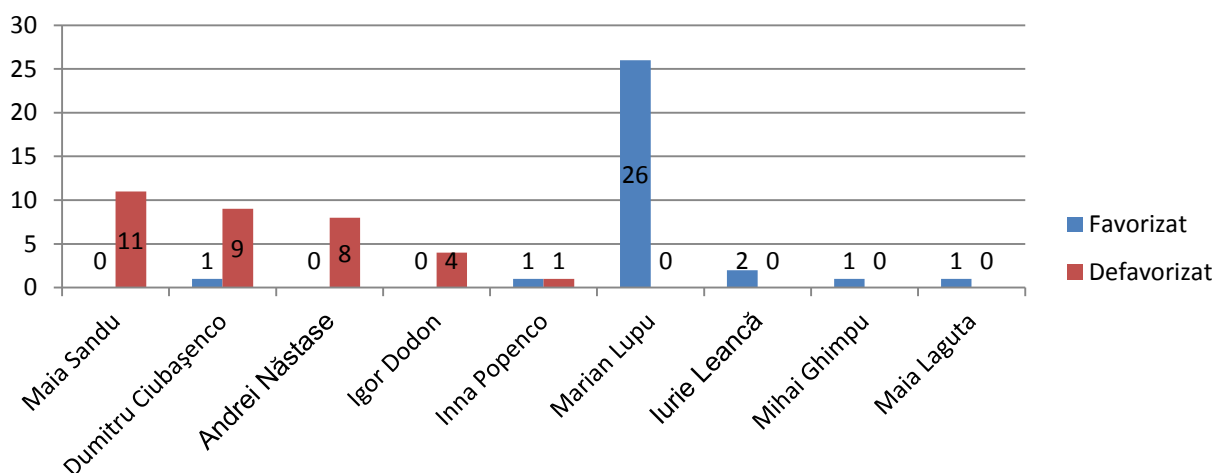
Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Marian Lupu rămâne în continuare cel mai favorizat concurent electoral la Canal 2 (26 materiale care îl pun în lumină pozitivă). Este vorba de materiale cu tangență electorală directă, dar și indirectă, între care subiecte despre întâlnirile cu alegătorii, sondajele electorale, dezbaterile organizate de PDM în cadrul proiectului *Reforma în politică* etc. Exemple de titluri de știri care îl favorizează pe Marian Lupu: 14 octombrie: *Așteptări de la viitorul președinte. Locuitorii raionului Dubăsari s-au întâlnit cu deputații și miniștrii PDM*; 15 octombrie: *Locuri de muncă bine plătite acasă, în Moldova. Asta oferă o companie italiană, care a deschis o fabrică de producere a cablurilor electrice în parcul industrial din Strășeni*; (prim-ministrul Pavel Filip afirmă că aceste investiții sunt rezultatul eforturilor Guvernului). 17 octombrie: *Filip s-a întâlnit cu reprezentanții unei companii franceze care își va extinde investițiile în țara noastră*; (Pavel Filip menționează că țara noastră devine tot mai atractivă pentru investitorii străini datorită acțiunilor întreprinse de către Guvern). 19 octombrie: *UE salută progresele înregistrate de Moldova*.

În contrast, Maia Sandu, Dumitru Ciubașenco și Andrei Năstase sunt prezentați mai mult în materiale negative, care îi defavorizează, direct sau indirect, cum ar fi materialele din 14 octombrie: *Liderul DA, al mafioților Topa, regretă că va abandona cursa*; 15 octombrie: *Scandal cu implicarea platformei DA. Conflict la congresul Uniunii Naționale a Veteranilor Războiului pentru Independență. Maia Sandu, susținută de amicii lui Vlad Filat, liderul PPE*; 18 octombrie: *Dodon, Sandu și Năstase ascund adevăratele cheltuieli și venituri pentru campania electorală. Presupusa legătură a primarului de Bălți, Usatii, cu lumea interlopă prinde contur. Procurorii anunță reținerea a cinci persoane implicate*; 20 octombrie: *Reprezentanții PPDA, dar și ai PN o susțin pe avocata Ursachi, acuzată de omor*.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența

Canal 3

Postul privat de televiziune cu acoperire națională Canal 3, aflat în proprietatea lui Vlad Plahotniuc, prim-vicepreședintele Partidului Democrat din Moldova, a difuzat în perioada 14 - 20 octombrie 94 de știri relevante prezentei monitorizării, cu volumul total de 11217 sec. sau

aproximativ 3,1 ore. Postul nu a difuzat în intervalul 18.00 - 24.00 dezbateri electorale. Tematica subiectelor abordate a fost diversă, predominând temele politice (34), între care decizia lui Andrei Năstase de a se retrage din cursa electorală și desemnarea unui candidat unic din partea PPDA, PAS și PLDM. Acest subiect a generat diverse reacții din partea diferiților actori, acestea fiind reflectate în mai multe știri. Urmează subiectele privind diverse infracțiuni (18), fiind vorba, în special, de știri cu caracter electoral indirect, între care materialul despre presupusa implicare a avocatei Ana Ursachi într-un caz de omor cu mult timp în urmă, știrea privind acuzațiile din partea lui Gherman Gorbunțov la adresa lui Renato Usatfi că ar fi implicat în organizarea tentativei de omor la adresa sa. O parte din știri au vizat teme din domeniul economic (11), probleme sociale (9) și procesul electoral (5).

Sursele citate cel mai des în știrile de la Canal 3 au fost din categoria cetățeni (82 apariții, 784 sec.), judecători/avocați (22 apariții, 344 sec.), oameni de afaceri (15 apariții, 387 sec.), poliție (9 apariții, 63 sec.), reprezentanți ai Administrației Publice Locale (5 apariții, 53 sec.). Au mai fost citați reprezentanții Guvernului, diplomați, experți, cu o frecvență și durată a aparițiilor mai redusă. Dintre concurenții electorali și partidele politice, pe primele locuri după frecvența aparițiilor și durata aparițiilor pe ecran și a intervențiilor directe sunt Marian Lupu și PDM. Urmează reprezentanții Partidului Nostru, apoi Maia Sandu și Andrei Năstase, care au fost mai mult menționați, de regulă, în materiale negative și au apărut în imagini, durata intervențiilor directe fiind mică. Unii concurenți și partide politice au fost doar menționați și au avut apariții pe ecran, fără a li se oferi cuvânt.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Marian Lupu	25	1223	565
Partidul Democrat din Moldova	20	894	331
Partidul Nostru	22	427	47
Maia Sandu	18	226	54
Andrei Năstase	14	448	66
Dumitru Ciubașenco	11	70	0
Igor Dodon	7	142	36
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	5	110	0
Partidul Socialist din Moldova	3	129	120
Mihai Ghimpu	3	54	54
Iurie Leancă	3	45	0
Inna Popenco	3	102	48
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	2	96	40

Rata surselor de sex feminin la care au făcut referire știrile relevante de la Canal 3 s-a redus semnificativ (cu 10 puncte procentuale), iar rata surselor de sex masculin a crescut, corespunzător, până la 78%. De remarcat, reducerea numărului de femei din categoria cetățeni. De asemenea, în perioada de raport, candidatele la funcția de președinte au fost citate/menționate în mai puține știri decât în perioada anterioară de raport.

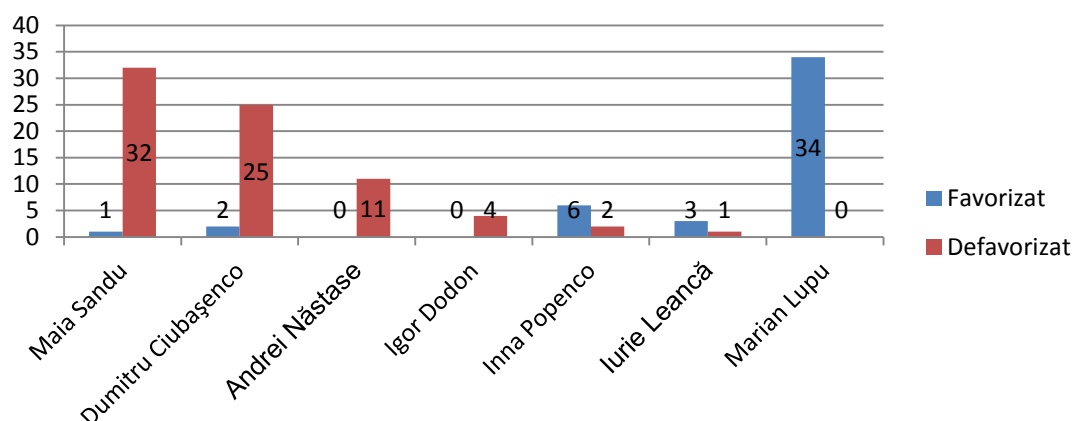
Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Marian Lupu rămâne în continuare lider la capitolul numărului de materiale care l-au favorizat, direct sau indirect - 34. Acestea s-au referit la subiecte privind rezultatele sondajelor electorale, întâlnirile electorale ale lui Marian Lupu, evenimentele PDM și ale Fundației Edelweiss. Printre titlurile materialelor favorizante se numără: 14 octombrie: *“Viitorul șef de stat trebuie să fie persoană integră care să-și respecte promisiunile”*; *“Prioritățile lui Marian Lupu: Atragerea investițiilor și crearea noilor locuri de muncă bine plătite”*; 16 octombrie: *“Marian Lupu: Vânzarea terenurilor agricole străinilor nu trebuie să fie permisă”*; 17 octombrie: *“Marian Lupu: Moldova în UE, mai prosperă”*.

Pe de altă parte, Dumitru Ciubașenco, Andrei Năstase și Maia Sandu au fost cei mai defavorizați concurenți electorali, fiind puși în lumină negativă în materiale, cum ar fi, de exemplu, cele din 16 octombrie: *„Gherman Gorbunțov îl demască pe Renato Usatîi”*; din 17 octombrie: *„Ghimpu despre „eroismul” lui Sandu”*; din 18 octombrie: *„Maia Sandu, prinsă cu minciuna”*; din 20 octombrie: *„Activiștii Partidului „DA” și ai formațiunii conduse de Maia Sandu continuă atacurile împotriva lui Marian Lupu”*. Alți actori electorali au fost fie favorizați, fie defavorizați într-un număr mult mai mic de știri.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența

Publika TV

Postul de televiziune de știri Publika TV, cu acoperire națională, aflat în proprietatea lui Vlad Plahotniuc, prim-vicepreședintele Partidului Democrat din Moldova, a pus pe post 115 știri, 15 emisiuni și 4 Vox Populi, cu volumul total de 40937 sec. sau aproximativ 11,4 ore. Postul nu a difuzat dezbateri în intervalul 18.00 - 24.00. Subiectele analizate au fost diverse, cel mai frecvent fiind reflectate teme din domeniul politic (46), subiecte privind presupuse infracțiuni (24), domeniul economic (20), probleme sociale (18), corupția (8), integrarea europeană (6). Acestea au informat despre întâlnirile electorale ale candidatului PDM, Marian Lupu, despre așa-numitul turneu de promovare a lui Marian Lupu de către membrii PDM și membrii Guvernului. Printre știrile cu caracter electoral indirect în măsură să favorizeze sau defavorizeze anumiți concurenți electorali s-au numărat cele privind declarațiile speakerului Adrian Candu că FMI salută progresele înregistrate de Moldova, despre aceea că UE salută progresele din domeniul exporturilor, despre dosarul penal pe numele avocatei Ana Ursachi, rețineri în dosarul Gorbunțov etc.

Știrile analizate s-au referit și au citat diverse surse, cetățenii fiind citați de cele mai multe ori – 171 apariții, timp de 1575 sec., fiind vorba de știri de la diferite întâlniri cu alegătorii, organizate de Marian Lupu, dar și de membrii PDM, membri ai Guvernului. Urmează judecători/avocați – citați de 28 de ori, timp de 371 sec., oameni de afaceri (19 apariții, 108 sec.), APL și experți (câte 11 apariții și, respectiv, 173 și 251 sec.). Au fost citați mai rar și reprezentanți ai Guvernului, ai Poliției, Parlamentului, societății civile, mass-media. Marian Lupu și reprezentanții PDM au avut cele mai multe apariții în imagini, durata intervențiilor directe fiind, la fel, cea mai mare.

Urmează membrii PN, apoi Andrei Năstase și Maia Sandu, care au apărut de foarte multe ori pe ecran, preponderent în știri în context negativ, durata intervențiilor directe fiind mai redusă.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în	Durata intervenției
Marian Lupu	30	1251	1065
Partidul Democrat din Moldova	30	1237	989
Partidul Nostru	24	360	111
Maia Sandu	21	344	100
Andrei Năstase	14	342	81
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	12	184	188
Partidul „Casa Noastră – Moldova”	8	92	0
Igor Dodon	7	88	24
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	4	200	200
Partidul „Renaștere”	4	233	79
Mihai Ghimpu	4	240	40
Iurie Leancă	3	87	0
Dumitru Ciubașenco	2	25	0
Inna Popenco	2	56	32

La emisiunile relevante puse pe post în perioada de referință de Publika TV au participat experți (6279 sec.) și jurnaliști (2326 sec). Aceștia au discutat despre subiecte cu conotație electorală directă sau indirectă, concurenții sau membrii partidelor fiind mai mult menționați în diferit context. Partidul Nostru a generat cele mai multe discuții, membrii PN fiind menționați în 3 emisiuni, cu apariție pe ecran timp de 2470 sec., fără a avea intervenții directe.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în emisiuni, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în	Durata intervenției
Partidul Democrat din Moldova	5	344	20
Igor Dodon	5	449	26
Marian Lupu	4	348	0
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	3	770	654
Partidul Nostru	3	2470	0
Maia Sandu	3	140	0
Andrei Năstase	2	136	12

În perioada de raport, numărul femeilor protagoniste și surse citate în materialele relevante a rămas același ca în perioada anterioară de monitorizare - 35%. S-a remarcat reducerea numărului de surse de sex feminin din categoria cetățeni (76 femei versus 104 bărbați), dar a crescut numărul de mențiuni sau citate ale candidatelor la postul de Președinte al RM.

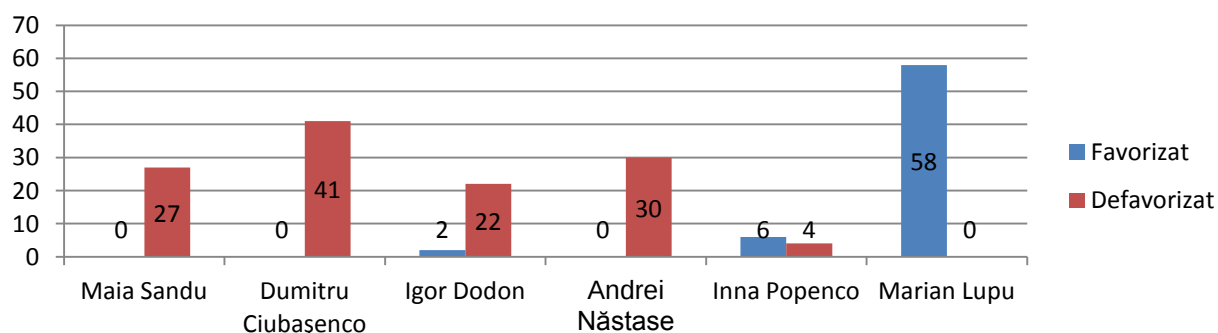
Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

O mare parte a știrilor și emisiunilor relevante monitorizării - 58 - l-au favorizat pe candidatul PDM, Marian Lupu, acest indicator fiind în scădere, comparativ cu perioada precedentă de monitorizare. Este vorba, în mare parte, de știri privind întâlnirile electorale ale lui Marian Lupu în mai multe localități ale republicii, rezultatele sondajelor de opinie, dezbaterile cu cetățenii organizate de membrii PDM și vizitele acestora prin diferite localități, așa-numitul turneu de promovare a lui Marian Lupu de către membrii Guvernului. Un exemplu de știre care capitalizează imaginea prim-ministrului și speakerului este cea intitulată: *Lupu: Moldova în UE, mai prosperă ("Moldova europeană: puternică și prosperă": Marian Lupu și-a lansat Platforma prezidențială)* din 17 octombrie. Aceasta se referă la întâlnirea lui Marian Lupu cu cercetătorii de la Academia de Științe, la care participă și premierul Pavel Filip, speakerul Adrian Candu, dar și ministra Culturii, Monica Babuc. Pavel Filip îl recomandă drept persoană care ține la stabilitatea țării, iar Candu – ca pe un om echilibrat. Lupu le strânge mâna oficial, din prezidiu, lui Pavel Filip și Adrian Candu, iar prezentatoarea spune că platforma lui Marian Lupu este susținută de către Guvern și Parlament. Alte titluri de știri pozitive au inclus: *"Marian Lupu a mers la Căușeni: Atragerea investițiilor și crearea noilor locuri de muncă, priorități"* (14 octombrie); *„Marian Lupu, la Rezina: "Avem prea multe instituții de control pentru o țară atât de mică"”* (15 octombrie); *„Marian Lupu, la Florești: "Vânzarea terenurilor agricole străinilor trebuie interzisă"”* (16 octombrie); *„Guvernul a redus numărul controalelor, ceea ce aduce profit agenților economici”* (18 octombrie); *“Investiții în educația copiilor! Valentina Buliga a vizitat grădinița din satul Cuhnești, raionul Glodeni”* (19 octombrie); *„Marian Lupu: Renunțarea la Integrarea Europeană ar aduce pierderi financiare considerabile Moldovei”* (19 octombrie); *„Marian Lupu: Combaterea corupției și reformarea administrației publice, provocările majore pentru Moldova”* (20 octombrie).

Alți concurenți electorali au fost mai mult defavorizați, decât favorizați. Dumitru Ciubașenco a fost defavorizat de cele mai multe știri și emisiuni, în special, prin știri despre cazul Gorbunțov și presupusa implicare a lui Renato Usatîi. Urmează Andrei Năstase și Maia Sandu, care au fost protagoniștii a 41 și 27 materiale negative, cum ar fi *„Andrei Năstase, liderul Partidului "DA" al mafioților Țopa, REGRETĂ că a ieșit din cursa pentru Președinție”* (15 octombrie); *„Ghimpu o acuză pe Maia Sandu de eroism fals”* (17 octombrie), *“Bani negri pentru campania electorală”* (18 octombrie); *“Candidatul Maia Sandu a fost prinsă cu minciuna”* (18 octombrie); *„PAS ȘI "DA", ATAC MURDAR la adresa lui Marian Lupu în cadrul unei întâlniri cu alegătorii din Ialoveni”* (20 octombrie).

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența

Jurnal TV

În perioada de referință, postul de televiziune cu acoperire regională Jurnal TV, deținut de Victor Topa, om de afaceri stabilit în Germania, a difuzat 90 de materiale relevante monitorizării, inclusiv 77 știri, 12 emisiuni și o dezbatere electorală, cu volumul total de 32286 sec. sau 9 ore. Cele mai multe materiale au vizat teme politice (61), urmate de subiecte privind procesul electoral (16), economie (6) și corupție (4). Postul a informat despre decizia finală de a o desemna candidată unică pe Maia Sandu, întâlnirile electorale ale Maiei Sandu și Andrei Năstase, acuzațiile lansate de unii concurenți la adresa altora, sondaje, deciziile CEC. O parte din materiale au avut caracter electoral indirect, cum ar fi știrea despre interviul lui Mihai Gofman din The Wall Street Journal despre furtul miliardului de către Vladimir Plahotniuc, avertizarea FMI de către americani vizavi de furtul miliardului.

Primii în topul surselor citate cel mai frecvent rămân în continuare cetățenii (78 de apariții, 1337 sec. intervenție directă), experții (17 apariții, 686 sec.), diplomați și oficiali străini (6 apariții, 19 sec.), reprezentanți ai CEC (11 apariții, 44 apariție pe ecran, fără intervenție directă), judecători/avocați (o apariție, 37 sec.). Andrei Năstase și Maia Sandu au fost lideri la capitolul apariții în imagini și durata intervențiilor directe. Urmează membrii PDM, care au apărut de 30 de ori în imagini, fără a avea intervenții directe.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în	Durata intervenției
Andrei Năstase	38	2292	1696
Maia Sandu	38	1048	330
Partidul Democrat din Moldova	30	283	0
Marian Lupu	27	226	0
Mihai Ghimpu	16	196	123
Igor Dodon	14	94	15
Iurie Leancă	13	141	0
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	11	463	463
Inna Popenco	8	169	0
Partidul Liberal Democrat din Moldova	3	12	0
Dumitru Ciubașenco	3	9	0
Silvia Radu	3	9	0
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2	6	0
Ana Guțu	2	12	0
Partidul Popular European din Moldova	1	19	19
Partidul Acțiune și Solidaritate	1	92	92

La emisiuni au participat experți, jurnaliști, membri ai CEC și membri ai PPDA. În emisiuni au fost menționați și, în unele cazuri au avut intervenții directe, mai mulți concurenți electorali și membri ai partidelor politice. De cele mai dese ori, în cadrul acestora s-a vorbit despre membrii PDM, care au apărut mai mulți în imagini și au avut intervenții directe reduse, fiind vorba de context preponderent negativ. Liderul Partidului Nostru, Renato Usafii, și concurentul electoral Andrei Năstase au beneficiat de cele mai voluminoase intervenții directe.

La dezbaterile electorale a participat Valeriu Ghilețchi, Maia Laguta refuzând participarea. Nu a fost remarcată tendențiozitate din partea moderatorului.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în emisiuni, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în	Durata intervenției
Partidul Democrat din Moldova	15	1312	68
Maia Sandu	6	534	54
Marian Lupu	5	314	0
Iurie Leancă	4	115	0
Andrei Năstase	4	543	179
Igor Dodon	4	249	54
Valeriu Ghilețchi	3	38	0
Partidul Nostru	2	308	285
Partidul „Renaștere”	2	38	38
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2	1710	1710
Mihai Ghimpu	2	16	0
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1	231	0
Partidul Liberal	1	193	0
Inna Popenco	1	3	0
Ana Guțu	1	36	0
Silvia Radu	1	3	0

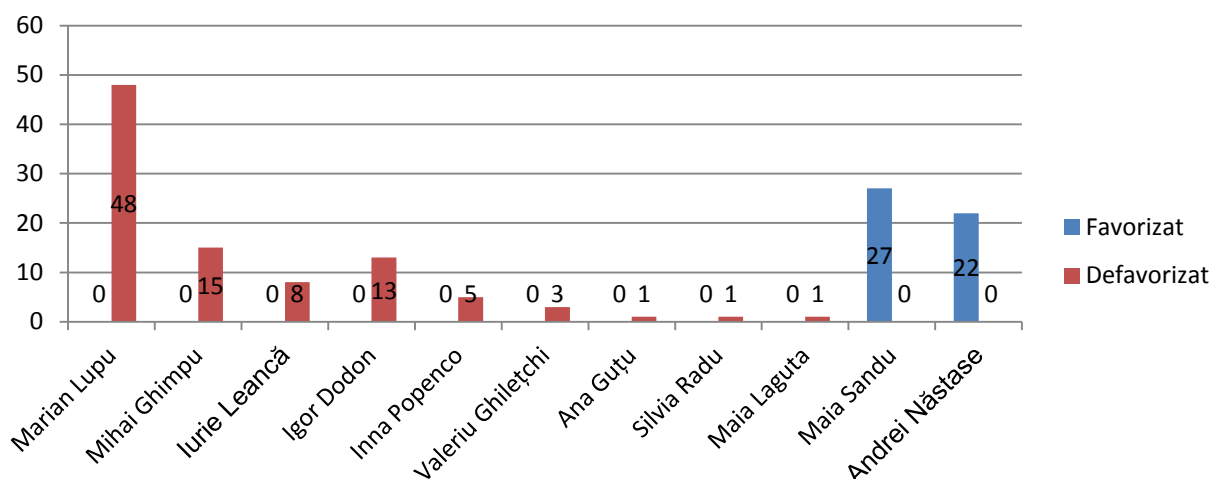
Rata femeilor citate ca surse sau protagoniste în materialele de la Jurnal TV a rămas neschimbată - 27 la sută față de 72 la sută - rata bărbaților citați. Au fost citate mai multe femei din rândul cetățenilor și candidatelor electorale.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Maia Sandu și Andrei Năstase au fost concurenții favorizați cel mai des în materialele de la Jurnal TV. Aceștia au apărut în lumină pozitivă în 27 și, respectiv, 22 materiale, inclusiv, știrile privind desemnarea candidatului unic, întâlnirile comune și separate cu alegătorii, rezultatele sondajelor electorale, printre care „Candidatul comun, o necesitate” (14 octombrie), „PPDA susține candidatul PAS, Maia Sandu” (15 octombrie); „Experți: Decizia lui Năstase, lăudabilă” (16 octombrie), „Năstase și Sandu, la Piața Centrală” (19 octombrie); „Prioritățile candidaților la președinție” (19 octombrie). Marian Lupu a fost defavorizat de 53 materiale, în mare parte în cele ce îl privesc pe prim-vicepreședintele PDM Vlad Plahotniuc, dar și în materiale privind incidentele din timpul întâlnirilor cu alegătorii. Exemple de titluri defavorizante: „Lupu, huiduit la Căușeni” (16 octombrie); „Primarul le cere să-l voteze pe Lupu” (18 octombrie); „Sandu: Plahotniuc vrea să mă compromită” (18 octombrie); „Năstase: Plahotniuc se teme de Sandu” (18 octombrie); „Năstase: Plahotniuc recurge la intimidări” (18 octombrie).

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența

Realitatea TV

Postul privat de televiziune cu acoperire regională Realitatea TV, aflat în proprietatea lui Dumitru Țîra, a difuzat în total 76 de materiale, între care 69 știri, 3 emisiuni și 4 dezbateri electorale, cu volumul total de 28827 sec. sau 8 ore. Subiectele abordate au vizat în principal teme politice (33) și procesul electoral (15), dar și subiecte privind infracțiuni (8), corupție (7) domeniul economic (7) etc.

La documentarea știrilor, Realitatea TV a recurs de cele mai multe ori la concurenții electorali, dar și la judecători/avocați (24 apariții, 681 sec.), cetățeni (18 apariții, 304 sec.), membri ai CEC (12 apariții, 384 sec.), oameni de afaceri (11 apariții, 790 sec.). Au mai fost citați experți, reprezentanți ai mass-media, ai societății civile, miniștri și diplomați și oficiali străini, cu o durată a intervențiilor mai mică. De cele mai multe și de durată intervenții directe au beneficiat Igor Dodon, Maia Sandu, Marian Lupu, membrii PDM, Mihai Ghimpu.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Igor Dodon	23	366	175
Maia Sandu	19	514	291
Partidul Democrat din Moldova	18	282	150
Marian Lupu	17	365	196
Partidul Nostru	14	249	129
Andrei Năstase	10	276	36
Mihai Ghimpu	8	388	244
Valeriu Ghilețchi	8	52	0
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	5	354	139
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	5	79	41
Iurie Leancă	5	24	38
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	4	21	38
Dumitru Ciubașenco	4	8	0
Maia Laguta	4	16	0
Partidul Popular European din Moldova	3	6	0
Partidul Acțiune și Solidaritate	3	12	0
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2	8	0

Realitatea TV a pus pe post în perioada de raport mai multe emisiuni cu caracter electoral direct sau indirect, la care au participat experți, reprezentanți ai societății civile și ai mass-media, care au abordat diverse subiecte electorale.

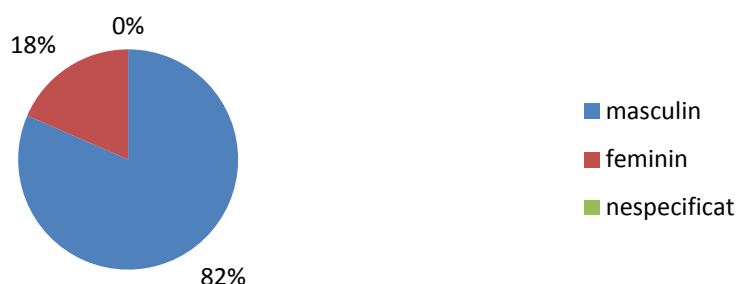
De asemenea, au fost organizate 4 dezbateri electorale, în cadrul cărora au participat următorii candidați sau reprezentanți acestora: Silvia Radu, Maia Sandu, Igor Dodon, Andrei Năstase, Mihai Ghimpu, Iurie Leancă, Marian Lupu. Maia Laguta și Inna Popenco au refuzat invitația de a participa la dezbateri.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali în dezbateri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Igor Dodon/reprezentat PSRM	1	755	755
Silvia Radu	2	2066	1687
Mihai Ghimpu/reprezentat PL	1	1155	950
Marian Lupu/reprezentat PDM	1	938	825
Andrei Nastase/reprezentat PPDA	2	2063	1688
Iurie Leanca/reprezentat PPEM	2	2068	1609
Maia Sandu/reprezentat PAS	1	849	690

În perioada de raport, la Realitatea TV indicatorul privind rata surselor de sex feminin s-a redus semnificativ, de la 34% la 18%, iar cel privind sursele de sex masculin a crescut de la 66% la 82%.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Majoritatea concurenților electorali care au apărut în știri au fost fie favorizați, fie defavorizați de context. Maia Sandu a fost favorizată în 12 materiale, în principal, privind desemnarea candidatului unic din partea a trei partide și privind activități de campanie; Dumitru Ciubașenco – defavorizat în 11 materiale, în mare parte, în cele privind cazul Gorbunțov. Inna Popenco a apărut în lumină negativă în materiale cu caracter electoral indirect, privind procesul lui Ilan Shor și problemele reclamate de administrația unei companii din Orhei.

NTV Moldova

Postul de televiziune cu acoperire regională NTV Moldova, aflat în proprietatea lui Corneliu Furculiță, deputat PSRM, a difuzat în perioada de raport 78 de materiale relevante prezentei monitorizări, dintre care 69 știri, 7 emisiuni și două Vox Populi. Volumul total al acestora a fost de 28021 sec. sau 78,8 ore. NTV Moldova nu a difuzat dezbateri în perioada de raport. Temele abordate au vizat în mare parte domeniul politic (47), fiind reflectate și subiecte ce țin de procesul electoral (8), corupție (7), economie (6), probleme sociale (4).

La documentarea materialelor, NTV Moldova a făcut trimitere la cetățeni, care au fost primii în top (74 apariții, timp de 1106 sec.), urmați de reprezentanții CEC (10 apariții, 268 sec.), deputați (7 apariții, 140 sec), miniștri (5 apariții pe ecran timp de 25 sec, fără intervenții directe), societatea civilă (3 apariții, 110 sec. În știrile relevante au fost menționați sau au fost citați marea

majoritate a concurenților electorali – 11 din 12. Igor Dodon, candidatul PSRM la funcția de președinte al RM, este primul în top după numărul de apariții, dar și după durata apariției în imagini și intervenției personale. Urmează reprezentanții PSRM, care au beneficiat de un număr mare de apariții și citate directe.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Igor Dodon	29	2001	970
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	23	730	797
Maia Sandu	21	961	338
Mihai Ghimpu	10	560	304
Marian Lupu	7	295	60
Andrei Năstase	5	60	0
Partidul Democrat din Moldova	4	140	70
Partidul Liberal	2	100	40
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	2	20	20
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2	30	20
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2	14	14
Iurie Leancă	2	80	0
Dumitru Ciubașenco	2	20	0
Inna Popenco	2	6	6
Valeriu Ghilețchi	2	60	60
Silvia Radu	2	20	20
Maia Laguta	2	20	20
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1	75	70

Emisiunile de la NTV i-au avut ca invitați pe diverși experți, care s-au referit, direct sau indirect, la concurenții electorali sau la procesul electoral. Concurenții electorali nu au participat la emisiuni și nici un au fost citați direct. Invitații la emisiuni – experți, jurnaliști - au discutat uneori în contradictoriu, iar moderatorii au promovat agenda concurentului electoral Igor Dodon. În perioada de raport, 30% din sursele menționate sau citate în materialele de la NTV Moldova au fost femei și 70% - bărbați. De cele mai multe ori au fost citate femei din categoria cetățeni. Indicatorul s-a menținut la acest nivel și datorita menționării/citării de mai multe ori a concurente electorale Maia Sandu.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

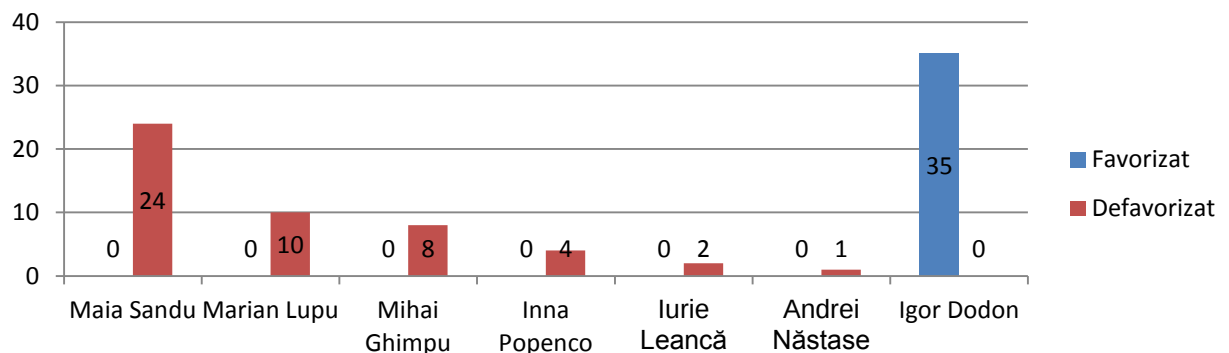

Știrile și emisiunile relevante puse pe post de NTV Moldova l-au favorizat de cele mai multe ori pe Igor Dodon, care a apărut în lumină pozitivă în 35 de materiale. E vorba de subiecte cu caracter electoral direct, cum ar fi întâlnirile electorale, rezultatele sondajelor, dar și cele cu caracter electoral indirect, inclusiv cele privind noua moțiune de cenzură înaintată de deputații PSRM împotriva Guvernului Filip, activitățile consilierilor municipali din partea PSRM etc. Materialele care l-au pus în lumină pozitivă pe Igor Dodon au fost intitulate: „Igor Dodon, lider

în sondaje” (20 octombrie); „Igor Dodon: Prioritățile noastre sunt restabilirea bunelor relații cu Rusia, apărarea credinței ortodoxe și valorilor tradiționale” (18 octombrie); „Consilierii PPEM, îngrijorați de operațiunile bancare în Primăria Chișinău” (18 octombrie); „Locuitorii raionului Vulcănești vor susține candidatul care militează pentru statalitatea RM” (20 octombrie); „Angajații din sistemul medical vor salarii mai mari și condiții adecvate de muncă” (19 octombrie).

Concurenții electorali defavorizați de cele mai multe ori au fost Maia Sandu (mai mult în știri și emisiuni), Marian Lupu (mai mult în emisiuni, indirect, ca exponent al puterii), și Mihai Ghimpu în materiale de genul: „Confruntare Dodon-Lupu” (14 octombrie); „Maia Sandu promovată de Plahotniuc” (18 octombrie); „Liberalii incită la ură” (19 octombrie); „Liceu distrus pe vremea Maiei Sandu” (19 octombrie); „Sesizare împotriva Maiei Sandu” (20 octombrie).

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența

Pro TV Chișinău

Postul de televiziune cu acoperire regională Pro TV Chișinău, deținut de Prodigital SRL², a difuzat în perioada 14 - 20 octombrie 45 știri, un Vox populi și 4 dezbateri cu volumul total de 16546 sec. sau aproximativ 4,6 ore. Temele abordate s-au referit preponderent la domeniul politic (30), urmat de teme din domeniul economic și social (câte 4), sănătate, proces electoral – câte 2.

Știrile relevante de la Pro TV au făcut referire și au citat mai mulți concurenți electorali, dar și cetățeni (22 apariții, 100 sec.), judecători/avocați (6 apariții timp de 54 sec.), diplomați (5 apariții, timp de 90 sec.). Reprezentanții Guvernului, ai societății civile și oameni de afaceri au apărut de câte 4 ori, timp de 22, 64 și, respectiv, 60 sec. Au mai fost citați membri ai CEC, reprezentanți ai Președinției, Poliției, APL, bisericii. Dintre actorii electorali, cele mai multe apariții au avut Maia Sandu, membrii Partidului Democrat și Mihai Ghimpu, care a avut cele mai voluminoase apariții în imagini și intervenții directe.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției	Durata intervenției
Maia Sandu	22	597	228
Partidul Democrat din Moldova	15	418	224
Mihai Ghimpu	15	478	286
Marian Lupu	14	234	58
Igor Dodon	14	395	132
Iurie Leancă	13	95	0

² Beneficiari finali ai Pro TV sunt mai multe companii off shore

Andrei Năstase	11	195	45
Inna Popenco	10	85	20
Maia Laguta	8	260	192
Silvia Radu	7	193	74
Dumitru Ciubașenco	6	42	0
Ana Guțu	6	80	28
Valeriu Ghilețchi	6	160	118
Partidul Nostru	5	138	78
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	4	194	62
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2	36	0
Partidul Liberal	2	62	54
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2	4	0
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	1	15	15
Partidul Liberal Democrat din Moldova	1	18	18

Pro TV a organizat în perioada de referință 8 dezbateri electorale, la care au participat Maia Sandu, Mihai Ghimpu, Andrei Năstase, Valeriu Ghilețchi, Ana Guțu, Silvia Radu, Maia Laguta, Dumitru Ciubașenco, Iurie Leancă, reprezentanții concurenților electorali Igor Dodon și Marian Lupa. Moderatoarea a fost imparțială, aceștia beneficiind de timp egal, fără tratamente preferențiale.

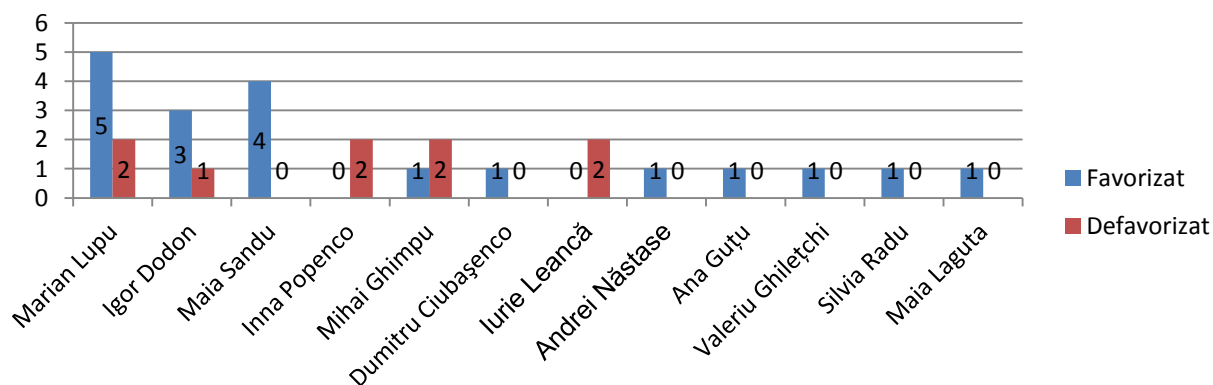
În perioada de raport, în materialele relevante puse pe post de Pro TV s-a menținut relativ la același nivel rata femeilor citate ca surse, care a constituit 33%. Acest procentaj relativ înalt se explică prin prezența relativ înaltă a femeilor din categoria cetățeni, dar și concurenților electorale, care au apărut și în știri, și în emisiuni.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Materialele difuzate de PRO TV în perioada de raport au fost mai mult neutre, fără favorizarea sau defavorizarea evidentă a vreunui concurent electoral. De cele mai multe ori contextul a fost defavorabil pentru Marian Lupa și Igor Dodon, care au apărut și în lumină pozitivă.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvență

TV 7

Postul de televiziune cu acoperire regională TV 7, aflat în proprietatea lui Petru și Alexandra Lucinschi (rudele deputatului PLDM Chiril Lucinschi, fost proprietar al TV 7), a difuzat în perioada 14 - 20 octombrie 38 de materiale, dintre care 32 știri, 4 emisiuni și 2 dezbateri electorale, cu un volum total de 20104 sec. sau aproximativ 5,6 ore. Temele abordate au vizat domeniul politic (22) și procesul electoral (12), fiind tratate și subiecte ce țin de corupție și probleme sociale – câte 2. Postul a informat despre întâlnirile electorale ale unor concurenți, despre rapoartele de monitorizare a campaniei de către societatea civilă, activitatea CEC, sondajele electorale, dar și despre acuzațiile privind presupusa implicare a lui Renato Usatîi și Vladimir Plahotniuc în tentativa de omor a bancherului Gorbunțov.

Știrile cu caracter electoral direct sau indirect de la TV 7 au citat și au făcut referire la mai mulți concurenți electorali și reprezentanți ai diferitelor partide, dar și la cetățeni (6 apariții, 110 sec.), reprezentanți ai societății civile (6 apariții, 150 sec.), judecători/avocați (6 apariții, 250 sec.), membri ai CEC (4 apariții, 180 sec.), experți și mass-media (câte 2 apariții, timp de 80 și, respectiv, 130 sec.). Materialele relevante au menționat și/sau citat mai mulți concurenți electorali și reprezentanți ai partidelor politice, fără a trata preferențial vreunul din ei.

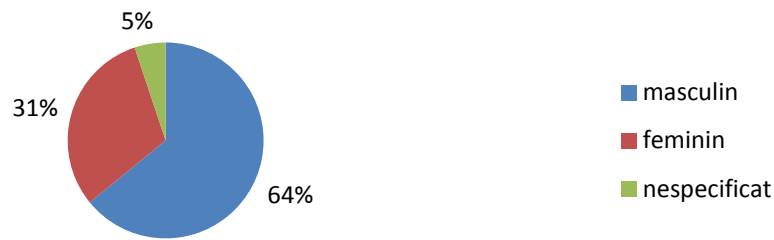
Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției	Durata intervenției
Partidul Liberal	4	160	110
Partidul Popular European din Moldova	4	96	80
Inna Popenco	4	148	90
Maia Laguta	4	50	30
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2	40	40
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	2	80	60
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	2	40	40
Partidul Nostru	2	150	150
Marian Lupu	2	230	150
Mihai Ghimpu	2	170	110
Iurie Leancă	2	30	0
Dumitru Ciubașenco	2	70	60
Ana Guțu	2	70	60
Valeriu Ghilețchi	2	60	60
Silvia Radu	2	12	0

Emisiunile cu conotație electorală difuzate de TV 7 în perioada de raport nu i-au avut ca invitați pe actorii electorali, aceștia fiind doar menționați de protagoniști. Postul a organizat 2 dezbateri electorale cu participarea lui Dumitru Ciubașenco, Maia Laguta, Valeriu Ghilețchi, Ana Guțu și reprezentanții lui Mihai Ghimpu și Igor Dodon, care au beneficiat de tratament egal.

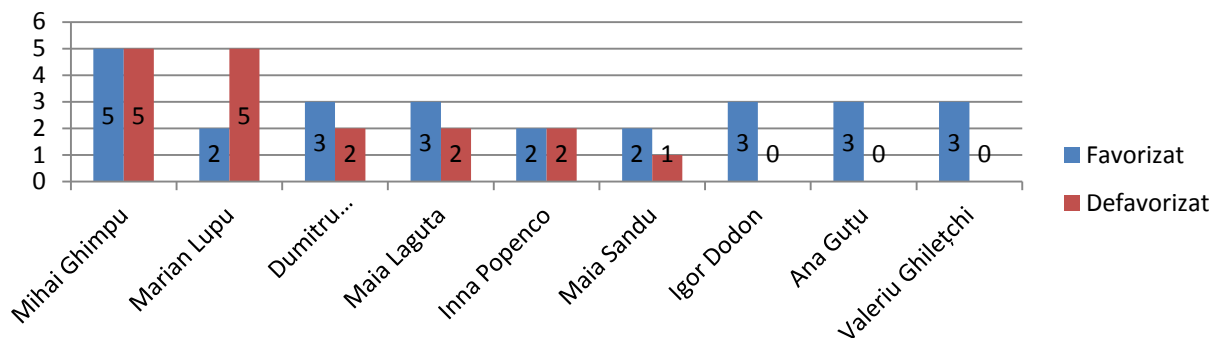
În perioada de raport, s-a redus cu 6 puncte procentuale rata femeilor citate sau menționate în materialele relevante (de la 37% la 31%). Totodată, a crescut procentajul surselor sau protagoniștilor de sex masculin – de la 54% la 64%.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Materialele relevante puse de post de TV 7 în perioada de referință i-au defavorizat cel mai des pe Mihai Ghimpu și Marian Lupu (câte 5 ori fiecare). Este vorba, în special, de materiale cu caracter electoral indirect, cum ar fi emisiunile de opinie critice la adresa actualei guvernări, știrile privind acuzațiile lui Renato Usatfi la adresa lui Vladimir Plahotniuc. Aceeași concurenți au apărut și în lumină pozitivă în materiale privind întâlnirile electorale. Alți concurenți electorali au apărut fie în lumină pozitivă, fie negativă, mai mult în materiale de campanie.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența

Accent TV

Postul privat cu acoperire regională Accent TV, deținut de Compania Telesistem SRL din Rusia³, a avut în perioada de referință 51 de materiale – 44 știri, 5 emisiuni de opinie și 2 dezbateri, cu volumul total de 20636 sec. sau aproximativ 5,7 ore. Tematica abordată cel mai frecvent a vizat domeniul politic (34), urmat de subiecte economice (7), probleme sociale și cultură și divertisment – câte 5.

La documentarea materialelor relevante, Accent TV a recurs de cele mai multe ori la experți (11 apariții, 392 sec.) și cetățeni (10 apariții, 138 sec.), reprezentanți ai CEC (4 apariții, 31 sec.), ai APL (3 apariții, 76 sec.). Au mai fost citați deputați, diplomați, oameni de afaceri și mass-media. Igor Dodon este concurentul electoral citat cel mai des în calitate de sursă – 27 de ori, timp de 625 secunde.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Igor Dodon	27	960	625
Maia Sandu	14	380	157
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	8	219	195
Partidul Democrat din Moldova	7	161	92

³ Beneficiarul final al Accent TV este Vadim Ciubara.

Marian Lupu	6	170	69
Andrei Năstase	5	178	59
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	4	99	88
Iurie Leancă	4	96	63
Mihai Ghimpu	3	186	102
Silvia Radu	3	97	50
Partidul Liberal	1	40	22
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	1	145	30
Partidul Popular European din Moldova	1	54	49
Partidul Acțiune și Solidaritate	1	30	22
Dumitru Ciubașenco	1	16	8
Inna Popenco	1	3	0
Valeriu Ghilețchi	1	47	23
Maia Laguta	1	34	23

Emisiunile difuzate de Accent TV în perioada de raport i-a avut ca protagoniști pe experți, reprezentanți ai PPDA, ai mass-media. Discuțiile s-au axat pe șansele concurenților, pe decizia lui Andrei Năstase de a se retrage din cursa electorală în favoarea Maiei Sandu, fiind favorizați unii concurenți și defavorizați alții. În emisiunea *PriLiudno* din 17 octombrie, de exemplu, invitatul afirmă că decizia lui Năstase este influențată de SUA și că acesta va fi și finalul carierei sale politice. Totodată politologul explică că electoratul acestuia se va dispersa și nicidecum nu va vota pentru Sandu. Pe Sandu o caracterizează ca pe o persoană fără caracter, „umflată” artificial de americani.

În perioada de raport, Accent TV a organizat 2 dezbateri electorale, la care au participat concurenții sau reprezentanții concurenților Maia Laguta, Valeriu Ghilețchi, Maia Sandu, Mihai Ghimpu și Marian Lupu.

De remarcat, că în perioada de referință, în materialele relevante a crescut puțin rata surselor femei – de la 21% la 25%, în mare parte, datorită prezenței mai mari a concurenței electorale Maia Sandu, și s-a redus procentajul bărbaților citați sau menționați – de la 78% la 73%.

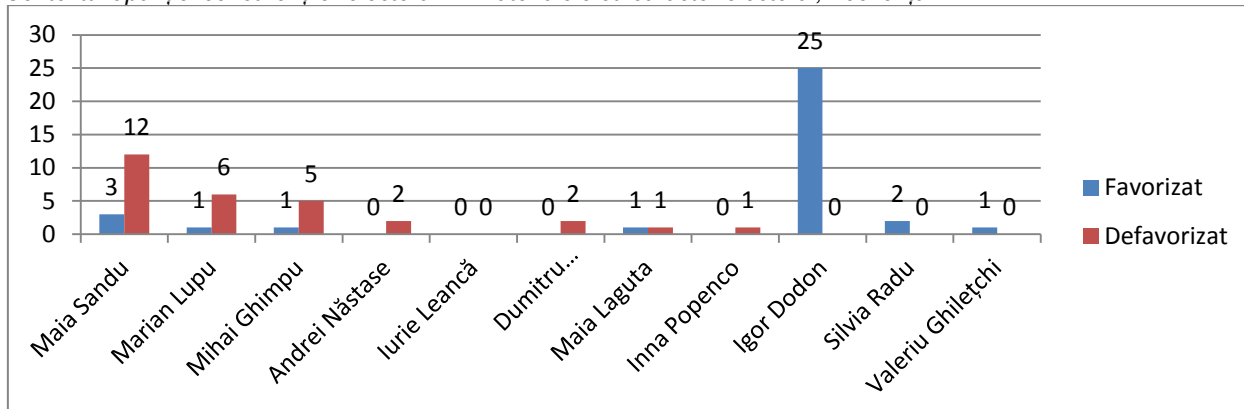
Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Materialele relevante puse pe post de Accent TV în perioada de raport l-au favorizat preponderent pe Igor Dodon, care a apărut în lumină pozitivă de 25 de ori în materiale privind întâlnirile electorale, rezultatele sondajelor, lansarea unei noi mișcări de cenzură împotriva Guvernului. Acesta a fost pus în lumină pozitivă prin materiale de genul “*Sondaj: Igor Dodon este viitorul președinte al RM*”; *Dodon: Atunci când se lovește în valorile noastre tradiționale, se lovește și în viitorul RM*; *Igor Dodon: Fără un parteneriat strategic cu Federația Rusă, Republica Moldova nu are viitor*; *Liderul PSRM: Agenții economici care creează locuri de muncă, trebuie să fie susținuți de stat*.

Maia Sandu a fost cea mai defavorizată, fiind vorba de 12 materiale negative, în mare parte, cu caracter electoral indirect, în care erau criticate acțiunile guvernării. Ceilalți concurenți au fost și favorizați, și defavorizați.

Contextul apariției concurenților electorali în materialele cu caracter electoral, frecvența

N4

În perioada 14 - 20 octombrie, postul cu acoperire regională N4, aflat în proprietatea Selectcanal TV SRL⁴, a reflectat sumar campania electorală, difuzând în total 11 știri și o emisiune, cu volumul total de 5080 sec. sau 1,4 ore. Acestea au tratat mai mult subiecte politice – 6 și procesul electoral – 4, fiind vorba de știri de la CEC privind procedura de vot pentru cetățenii aflați în străinătate, prezentarea rapoartelor financiare de către concurenții electorali la CEC, BOP și sondajele de opinie. A mai fost difuzată o știre cu caracter electoral indirect despre protestul deținătorilor de patentă, care l-au defavorizat pe unul din concurenții electorali.

Materialele au fost lipsite de diversitate, știrile relevante fiind bazate preponderent pe surse din cadrul CEC (8 apariții, 20 sec. intervenții directe) și cetățeni – 2 apariții, 76 sec. Concurenții electorali au fost doar menționați și au apărut în imagini, fără a avea intervenții directe. De cele mai dese ori s-a făcut referire la Marian Lupu, Mihai Ghimpu și Iurie Leancă.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în	Durata intervenției
Marian Lupu	7	69	0
Mihai Ghimpu	7	31	0
Iurie Leancă	7	36	0
Igor Dodon	6	46	0
Maia Sandu	6	60	0
Dumitru Ciubașenco	6	30	0
Inna Popenco	4	22	0
Silvia Radu	4	20	0

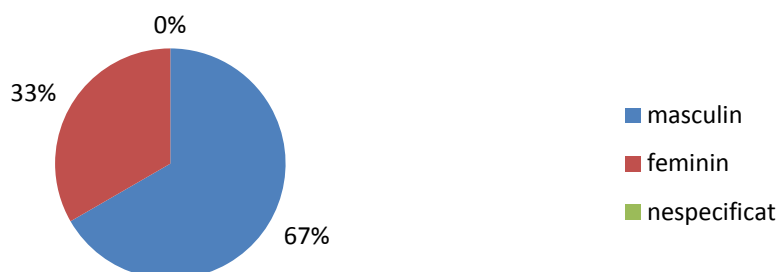
⁴ Beneficiarii finali ai N4 – Alexandru Sîrbu, Andrei Borșevici și Eugeniu Sîrbu

Partidul Democrat din Moldova	3	30	0
Andrei Năstase	2	20	0
Ana Guțu	2	8	0
Valeriu Ghilețchi	2	8	0
Maia Laguta	2	6	0
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1	5	0

Postul a difuzat în perioada de raport o emisiune cu participarea lui Dumitru Diacov, PDM, care, prin intervențiile sale, i-a favorizat pe Marian Lupu și Iurie Leancă și i-a defavorizat pe Mihai Ghimpu, Igor Dodon și Maia Sandu.

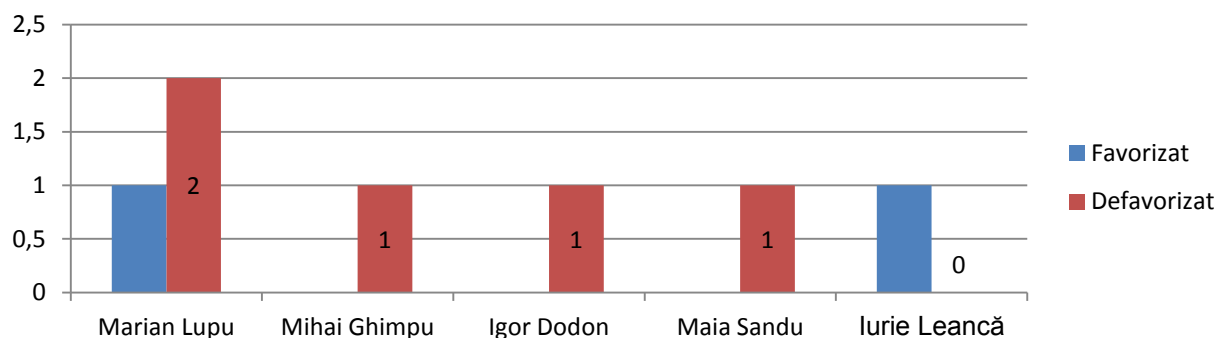
În perioada de raport, la N4 a continuat să crească procentajul surselor și protagoniștilor de sex feminin, care a ajuns de la 31% la 33%. Corespunzător, s-a diminuat ușor rata surselor de sex masculin – de la 69% la 67%. Creșterea numărului de surse/protagoniste femei se explică prin prezența acestora în lista candidaților și concurenților electorali, care au fost menționate în știrile privind sondajul electoral, dar și prin intervențiile membrilor CEC (4 femei versus 4 bărbați).

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Marea majoritate a știrilor de la N4 au fost neutre, fără a defavoriza sau favoriza evident anumiți concurenți electorali, iar emisiunea pusă pe post a defavorizat patru concurenți electorali.

Contextul apariției concurenților electorali în materialele cu caracter electoral, frecvența

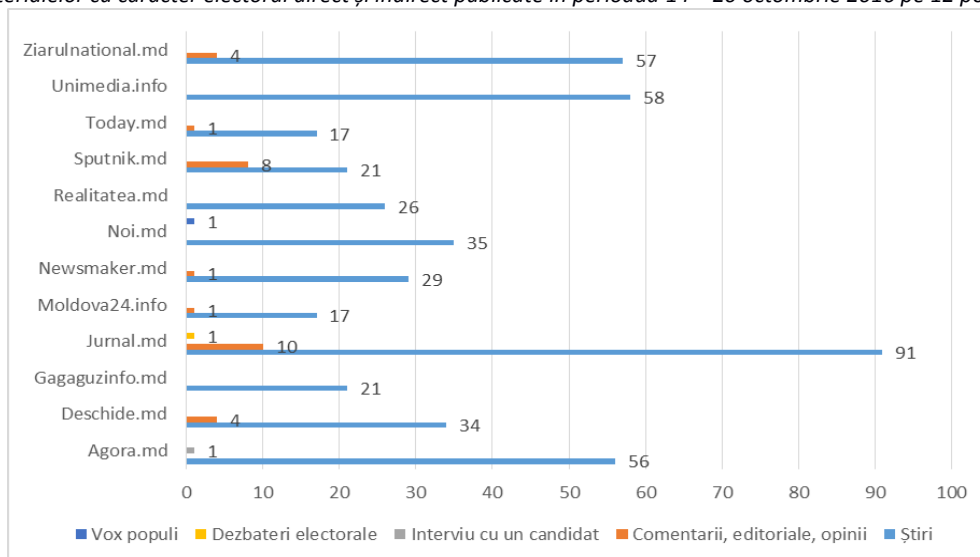
2.2 Portaluri web

Concluzii generale

În săptămâna 14-20 octombrie 2016, cele 12 portaluri web monitorizate au publicat, în total, 494 de articole care vizează direct sau indirect campania și alegerile prezidențiale, acest număr fiind aproximativ egal cu cel înregistrat în săptămânile precedente. Majoritatea absolută a materialelor (462 de texte sau 93,5% din total) au fost știri simple sau detaliate relevante subiectului prezentei monitorizări, alte 29 de materiale (5,9% din total) au fost comentarii, editoriale sau alte articole de opinie, au mai fost publicate un interviu cu un candidat la funcția de Președinte (Agora.md a difuzat încă o emisiune din ciclul ”Prânz cu președintele”, cu Iurie Leancă în calitate de protagonist), un sondaj de tip Vox Populi (Noi.md a întrebat opinia cititorilor dacă va fi sau nu turul doi al alegerilor prezidențiale) și o rundă de dezbateri (Jurnal.md a preluat integral înregistrarea video a dezbaterilor organizate de agenția de presă IPN, cu participarea candidaților Andrei Nastase, Maia Sandu și Dumitru Ciubașenco).

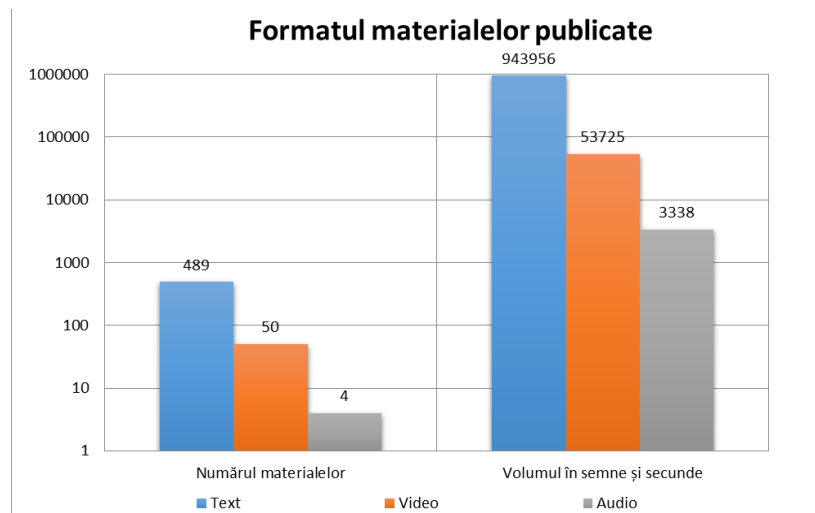
Jurnal.md este în continuare lider printre portaluri după numărul de articole cu caracter politic și electoral. În săptămâna de raport, Jurnal.md a publicat 102 materiale relevante, urmat de Ziarulnational.md (61), Unimedia.info și Agora.md (58 și, corespunzător, 57), Deschide.md și Noi.md (38 și, corespunzător, 36), Newsmaker.md și Sputnik.md (30 și, corespunzător, 29), Realitatea.md (26), Gagauzinfo.md (21), Today.md și Moldova24.info (câte 18 materiale relevante prezentei monitorizări).

Numărul materialelor cu caracter electoral direct și indirect publicate în perioada 14 – 20 octombrie 2016 pe 12 portaluri

Ca de obicei, materialele au avut format diferit, unele conținând doar text, altele având elemente de multimedia, cu imagini video sau audio atașate textului propriu-zis al articolului sau plasate pe site-uri fără text. Astfel, volumul materialelor monitorizate a fost cuantificat în semne (text) și secunde (video și audio), prezentându-se în felul următor:

Volumul materialelor cu caracter electoral direct și indirect publicate în perioada 14 – 20 octombrie 2016 pe 12 portaluri

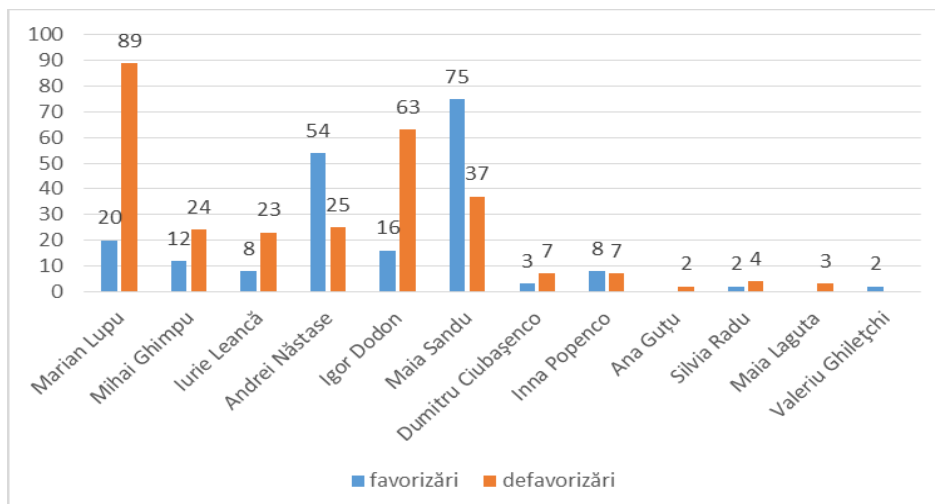

Tematica materialelor publicate a rămas, în general, neschimbată și s-a axat pe reflectarea activităților de campanie ale diferitor concurenți electorali, mediatizarea declarațiilor făcute de aceștia, a acuzațiilor reciproce între candidați, dar și a acuzațiilor venite din partea unor persoane terțe sau din partea jurnaliștilor înșiși (425 de materiale sau 86% din total), activitatea CEC și mersul procesului electoral a fost reflectată în 43 de materiale (8,7% din total), iar în celelalte 26 de materiale (5,3% din total) autorii s-au referit, în context electoral, la unele probleme economice, sociale, la lupta cu corupția etc.

În total, toate cele 12 portaluri au citat 816 de surse sau protagoniști, 521 dintre ei (63,8%) fiind politicieni, reprezentanți ai unor partide/formațiuni politice sau comunicatele partidelor (cel mai des au fost citați sau vizați lideri și reprezentanți ai următoarelor partide: Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr” – de 104 de ori, Partidul Acțiune și Solidaritate – de 103 ori, Partidul Socialiștilor – de 64 de ori, Partidul Democrat – de 63 de ori, Partidul Popular European – de 52 de ori, Partidul Liberal – de 37 de ori). Au mai fost citate următoarele surse: experți străini și cei locali – de 55 de ori, Comisia Electorală Centrală și alți reprezentanți ai autorităților electorale – de 38 de ori, societatea civilă și ONG-urile – de 40 de ori, alte instituții mass-media – de 37 de ori, cetățenii simpli – de 36 de ori, diplomații, oficiali și observatori străini – de 28 de ori timp de o săptămână etc.

În săptămâna de raport, candidata cu cea mai mare vizibilitate în context pozitiv și negativ pe portalurile monitorizate a fost Maia Sandu care a fost vizată de 112 ori, contextul aparițiilor fiind mai des favorizant (de 75 de ori) decât defavorizant (de 37 de ori). Frecvența aparițiilor în context pozitiv în ansamblu pe toate cele 12 portaluri monitorizate a fost mai mare și în cazul lui Andrei Năstase, cu 54 de articole care mai curând l-au favorizat și 25 de articole care l-au prezentat în context defavorizant. Candidatul Marian Lupu a fost și în această săptămână mult mai des prezentat în context negativ (89 de cazuri) decât în situații care îl favorizează (20 de cazuri). Aproximativ același raport al defavorizării editoriale s-a înregistrat și în ce-l privește pe candidatul Igor Dodon (63 de articole în context negativ și 16 în context pozitiv), au fost mai des defavorizați decât favorizați și candidații Iurie Leancă și Mihai Ghimpu.

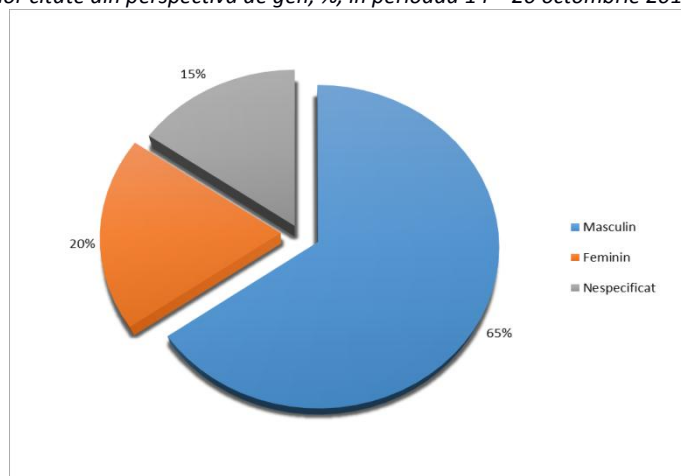
Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența în perioada 14 – 20 octombrie 2016 pe 12 portaluri

Unele portaluri reflectă campania electorală selectiv, mediatizând în context preponderent pozitiv doar acțiunile/declarațiile unor candidați și/sau defavorizându-i editorial pe alți candidați. Foarte multe materiale, în special cele care au reflectat anumite acuzații la adresa candidaților, au fost dezechilibrate deoarece nu au respectat principiul pluralismului de surse și nu au oferit dreptul la replică celor vizați.

Discrepanța de gen în materialele publicate de portaluri a crescut față de nivelul săptămânii precedente. Astfel, rata bărbaților citați ca protagoniști sau surse a constituit 65% (532 din totalul de 746 de surse/protagoniști), iar a femeilor – 20% (158 din total); pentru comparație: în săptămâna precedentă de monitorizare acest raport a fost de 61% bărbați și 23% femei. În 125 de cazuri (15% din total), sursele informației nu au fost specificate.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %, în perioada 14 – 20 octombrie 2016 pe 12 portaluri

www.Agora.md

În perioada de raport, portalul Agora.md a publicat 57 de materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 56 de știri și un interviu cu un candidat. Este vorba de emisiunea din ciclul ”Prânz cu președintele”, la care a fost invitat candidatul Iurie Leancă. În 13 cazuri, textele știrilor au fost însoțite de imagini video sau a fost plasată doar coloana video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 77864 de semne (pentru texte) și 10575 secunde (pentru materialele video).

Temele majorității articolelor (47 de știri sau 80,7% din total) au vizat diferite aspecte ale procesului politic și electoral, participarea la dezbateri și comportamentul/declarațiile candidaților etc. Alte 8 informații s-au referit la activitatea autorităților electorale.

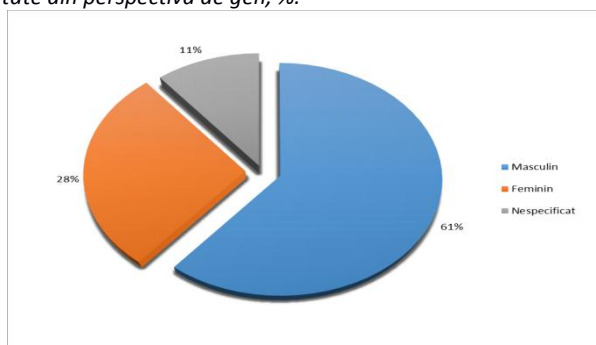
Portalul a citat/vizat în total 167 de surse și protagoniști, inclusiv 143 – din mediul politic. De cele mai multe ori, surse sau protagoniști pentru articole au fost reprezentanții Partidului Acțiune și Solidaritate și ai Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr” (de 31 și, corespunzător, de 24 de ori), ai Partidului Democrat, Partidului Socialiștilor (câte 16 de cazuri), Partidului Popular European (15 cazuri) și Partidului Liberal (11 cazuri), reprezentanții celorlalte partide care au înregistrat candidați la alegerile prezidențiale au fost citați/vizați de mult mai puține ori. Candidații independenți de asemenea sunt vizați sau citați rar, Silvia Radu și Maia Laguta fiind candidatele cu cea mai mare vizibilitate (de 5 și, corespunzător, de 2 ori).

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

Partidul Democrat din Moldova	16
Partidul Liberal	11
Partidul Social Democrat	2
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	16
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	4
Partidul Nostru	4
Partidul Liberal Democrat din Moldova	1
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	24
Partidul Liberal Reformator	1
Partidul Popular European din Moldova	15
Partidul Politic „Dreapta”	3
Partidul Acțiune și Solidaritate	31
Marian Lupu	2
Iurie Leancă	1
Igor Dodon	2
Valeriu Ghilețchi	2
Silvia Radu	5
Maia Laguta	3

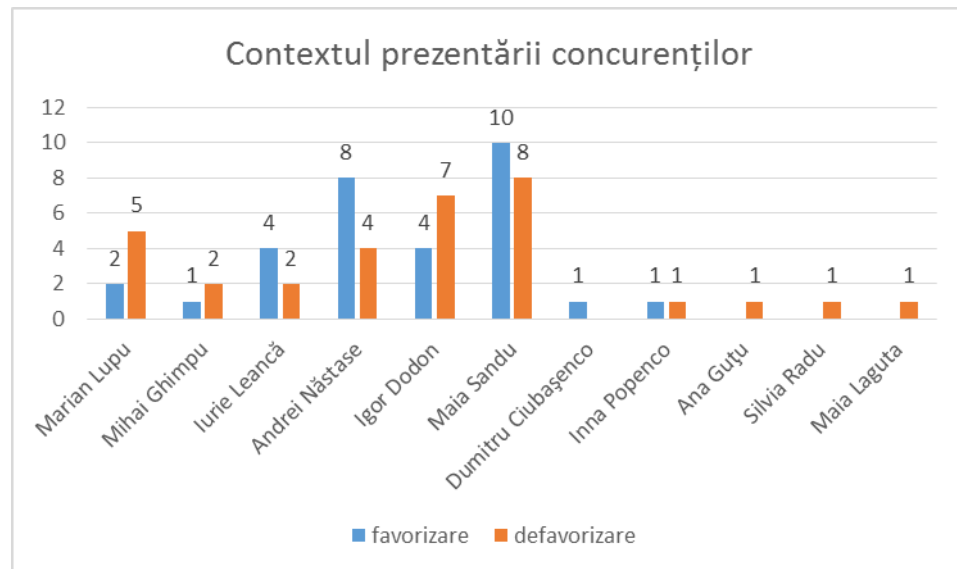
102 din totalul de 167 de surse și protagoniști au fost bărbați (61%), 47 femei (28%), în restul cazurilor sursa nu a fost specificată. Indicatorii de gen au înregistrat o ușoară îmbunătățire față de săptămâna precedentă.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Agora.md are o politică editorială relativ echilibrată, fără favorizări/defavorizări evidente ale vreunui dintre candidați. Totodată, în perioada de monitorizare, fostul candidat Andrei Năstase și candidata Maia Sandu au fost prezentați mai des în context care îi favorizează (8 și, corespunzător, 10 cazuri) decât în context care îi defavorizează (4 și, corespunzător, 8 cazuri), în special în materialele care au relatat despre desemnarea candidatului comun. Candidatul Iurie Leancă a fost protagonistul emisiunii din ciclul ”Prânz cu președintele” unde a apărut, în general,

în context pozitiv. De notat, că în același ciclu de emisiuni au mai participat anterior candidații Maia Sandu și Igor Dodon. Candidații Igor Dodon și Marian Lupu au apărut în context care mai des îi dezavantajează (7 și, corespunzător, 5 cazuri) decât îi avantajează (4 și, corespunzător, 2 cazuri).

www.Deschide.md

Deschide.md a publicat timp de o săptămână 38 de materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 34 de știri și 4 comentarii. Două materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 87840 de semne (pentru texte) și 117 secunde (pentru materialele video). Toate articolele s-au referit la procesul politic în general, la comportamentul și la declarațiile unor candidați în particular.

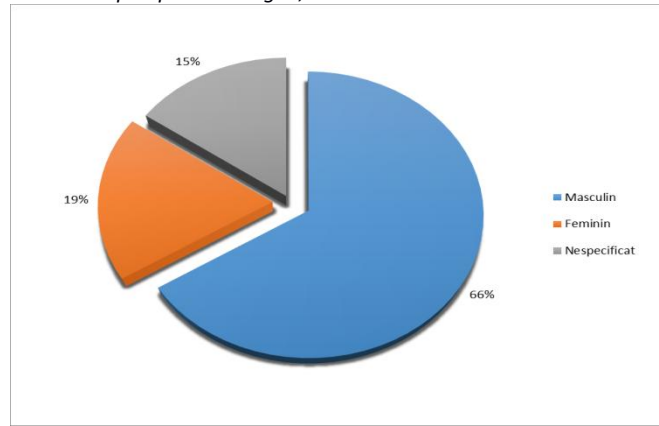
În total, portalul a citat sau vizat 59 de surse și protagoniști, inclusiv 38 – din mediul politic, cel mai des fiind vizată candidatul și reprezentanții Partidului Popular European și ai Partidului Acțiune și Solidaritate (câte 7 cazuri), Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr” (5) și Partidul Democrat (4 cazuri).

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

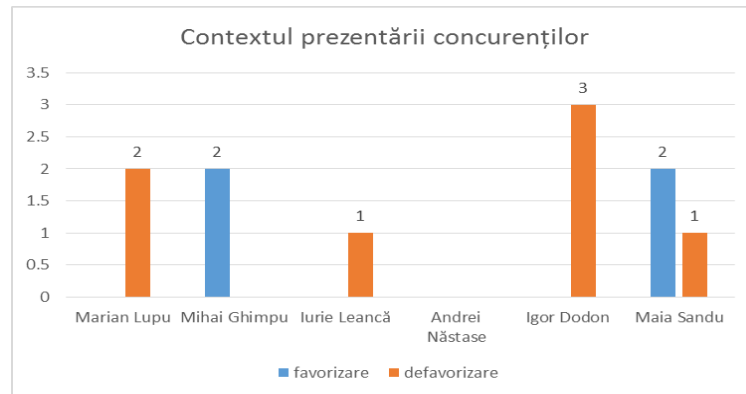
Partidul Democrat din Moldova	4
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1
Partidul Liberal	2
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	5
Partidul Nostru	2
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	5
Partidul Liberal Reformator	1
Partidul Popular European din Moldova	7
Partidul Politic „Dreapta”	1
Partidul Acțiune și Solidaritate	7
Inna Popenco	1

Discrepanța de gen a surselor și protagoniștilor s-a accentuat față de săptămâna preceentă: 39 bărbați (66% din total) bărbați și 11 femei (19% din total), în alte 9 cazuri (15%) sursa nu a fost specificată. Săptămâna trecută raportul de gen a fost de 60% bărbați vs 24% femei.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

În majoritatea cazurilor, articolele publicate în această săptămână de Deschide.md au fost neutre, fără favorizarea sau defavorizarea evidentă a vreunui dintre candidați. Unele texte au fost documentate dintr-o singură sursă. În trei din articolele care l-au vizat pe candidatul Igor Dodon, acesta a fost prezentat în context mai curând defavorizant.

www.Gagauzinfo.md

Gagauzinfo.md a publicat 21 de articole relevante prezentei monitorizări, toate fiind știri, inclusiv 3 materiale însoțite de coloană video. Suprafață totală a articolelor a fost de 36021 de semne, iar imaginile video au avut o durată de 307 secunde. Toate materialele au fost știri despre unele evenimente cu conotație electorală, întâlniri cu alegătorii etc.

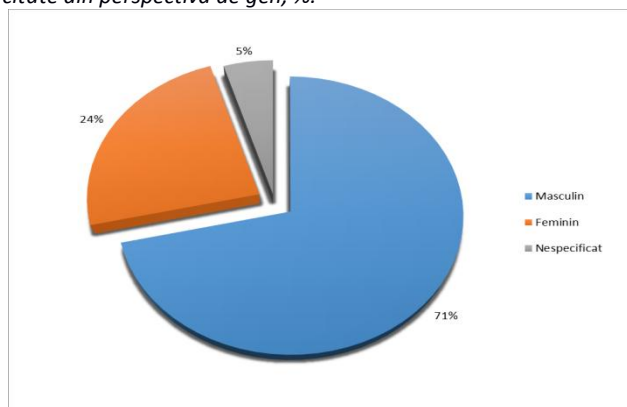
14 din totalul de 21 de surse de informație și/sau protagoniștilor citați/vizați provin din mediul politic, cei mai des vizați fiind liderii și reprezentanții Partidul Socialiștilor și ai Partidul Democrat (câte 3 ori fiecare) și ai Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr” (de 2 ori).

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

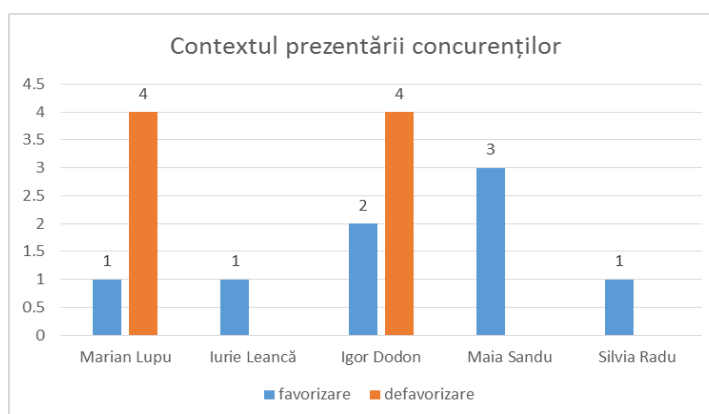
Partidul Democrat din Moldova	3
Partidul Liberal	1
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	3
Partidul Nostru	1
Partidul Liberal Democrat din Moldova	1
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2
Partidul Popular European din Moldova	1
Partidul Politic „Dreapta”	1
Silvia Radu	1

Sursele și protagoniștii au fost, în 71% de cazuri, de gen masculin (15 din 21), iar femeile au fost citate sau vizate în 24% din articole (5 surse/protagoniste), raportul de gen fiind la nivelul săptămânii precedente.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Articolele publicate de Gagauzinfo.md sunt în general neutre, candidații fiind prezentați nepărtinitor. Materialele reflectă, în mare parte, declarațiile candidaților în timpul dezbaterilor și a întâlnirilor cu alegătorii, astfel unii apar mai des în context care îi favorizează, alții – dimpotrivă, în context defavorizant. În săptămâna de raport, candidata Maia Sandu a apărut mai des în context care a favorizat-o (de 3 ori), iar candidații Marian Lupu și Igor Dodon – în context diferit, dar mai des defavorizant (de câte 4 ori fiecare).

www.Jurnal.md

Jurnal.md a publicat cel mai mare număr de articole relevante – 102, inclusiv 91 de știri și 10 comentarii, editoriale sau alte materiale de opinie, 4 materiale au fost însoțite de coloană video. De asemenea, portalul a preluat imaginile video de la o rundă de dezbateri organizate de agenția de presă IPN cu participarea candidaților Andrei Nastase, Maia Sandu și Dumitru Ciubașenco.. Volumul total al materialelor relevante a constituit 229924 de semne (pentru texte), și 4728 de secunde (pentru materialele video).

Tematica generală a materialelor publicate a fost reflectarea selectivă a comportamentului și declarațiilor unor candidați la funcția de Președinte.

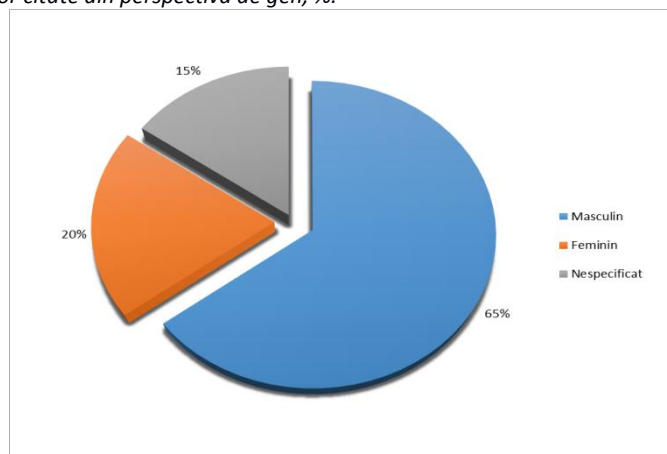
În total, au fost citate sau vizate 125 de surse și protagoniști, 58 dintre ele reprezentând politicul, în jumătate din cazuri (29) fiind vorba de liderul și reprezentanții Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr”, lidera și alți reprezentanți ai Partidului Acțiune și Solidaritate au fost citați sau vizați de 18 ori.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

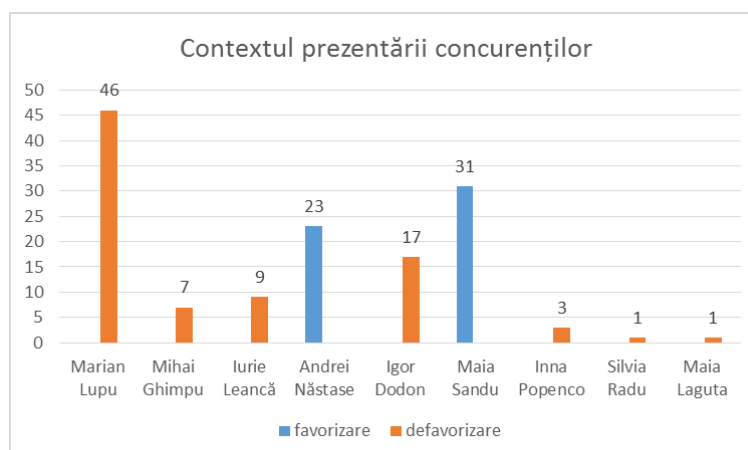
Partidul Democrat din Moldova	2
Partidul Liberal	2
Partidul Verde Ecologist	1
Partidul Nostru	1
Partidul Liberal Democrat din Moldova	1
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	29
Partidul Liberal Reformator	1
Partidul Popular European din Moldova	3
Partidul Acțiune și Solidaritate	18

Reprezentarea de gen a surselor și protagoniștilor s-a îmbunătățit față de săptămâna precedentă de monitorizare: 65% bărbați (81 de surse/protagoniști din totalul de 125) și 20% femei (25 de surse/protagoniste), față de 71% bărbați vs 12% femei în săptămâna precedentă. În 19 cazuri (15% din total), sexul surselor nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Jurnal.md continuă să-l defavorizeze masiv pe candidatul Marian Lupa, în primul rând, prin asocierea acestuia și a partidului pe care-l reprezintă cu Vladimir Plahotniuc. În total, în săptămâna de raport au fost publicate 46 de materiale care l-au prezentat pe M. Lupa în context negativ. Cu o frecvență mai mică, dar sunt în general defavorizați și candidații Igor Dodon (17 cazuri), Iurie Leancă (9) și Mihai Ghimpu (7). Candidata Maia Sandu, dimpotrivă, este favorizată în toate aparițiile ei în articolele de pe Jurnal.md (31 de cazuri), la fel ca și fostul candidat Andrei Năstase (23) care este lăudat pentru gestul său de a se retrage din cursa electorală în favoarea Maiei Sandu.

www.Moldova24.info

Portalul Moldova24.info a publicat 18 articole relevante prezentei monitorizării, inclusiv 17 din categoria știrilor și un comentariu. Volumul total al materialelor a constituit 26123 de semne.

Din punct de vedere tematic, articolele s-au referit la prezentarea și interpretarea selectivă a acțiunilor și declarațiilor unor candidați.

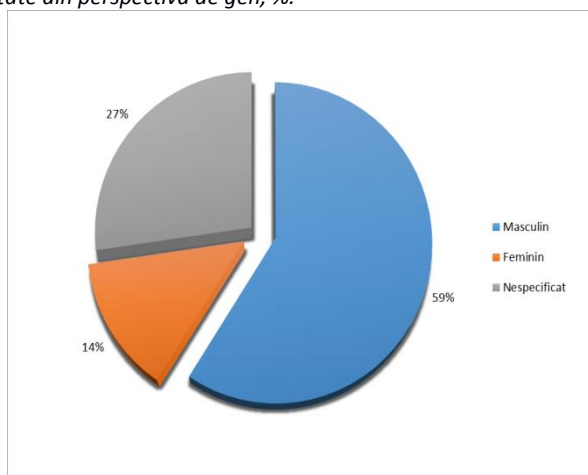
7 din totalul de 22 de surse și protagoniști au fost din domeniul politic, în 5 cazuri fiind vizați liderul și reprezentanții Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr”.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

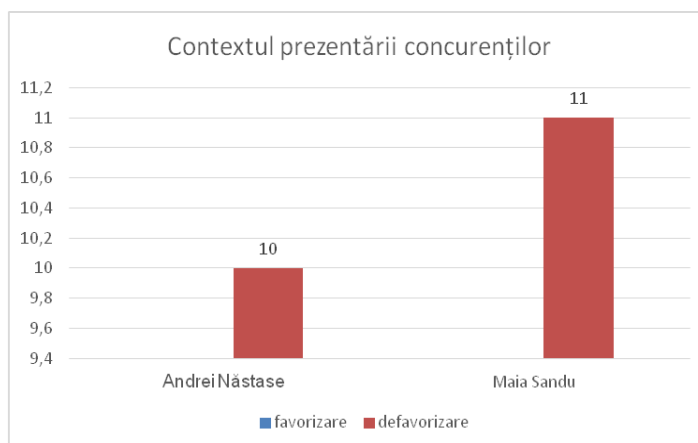
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	1
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	5
Partidul Acțiune și Solidaritate	1

În săptămâna de raport, raportul de gen al surselor/protagoniștilor s-a prezentat în felul următor: 13 bărbați (59% din totalul de 22 de surse și protagoniști) și 3 femei (14% din total), sexul celorlalte surse nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Moldova24.info a continuat să-i atace editorial pe principalii oponenți ai actualei guvernări. Astfel, Maia Sandu a fost vizată în 11 articole, toate în context negativ, cu titluri acuzatoare și ironice (*exemplu: „Maia Sandu și noul ei limbaj despre co..ie”, 19 octombrie 2016*), la fel este defavorizat constant fostul candidat Andrei Năstase (10 cazuri), ambii fiind acuzați că își mint electoratul. Multe din texte nu se bazează pe surse de informație, iar în unele cazuri drept surse servesc postările unor bloggeri. Ceilalți candidați nu sunt prezenți în materialele site-ului.

www.Newsmaker.md

Newsmaker.md a publicat în săptămâna de raport 30 de materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 29 de știri și un comentariu; trei materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor a constituit 102980 semne (texte) și 468 de secunde (video). Marea majoritate a știrilor s-a referit la campania electorală în general, au reflectat unele evenimente de campanie ale candidaților, plângerile depuse la CEC de candidați, rapoartele financiare ale candidaților, donatorii acestora etc. În cadrul proiectului „O zi cu un candidat”, redacția a petrecut o zi alături de candidatul Igor Dodon și alta alături de candidatul Dumitru Ciubașenco, descriind activitatea acestora, inclusiv momente amuzante de la întâlnirile cu alegătorii (anterior, la această rubrică a fost prezentată candidata Maia Sandu).

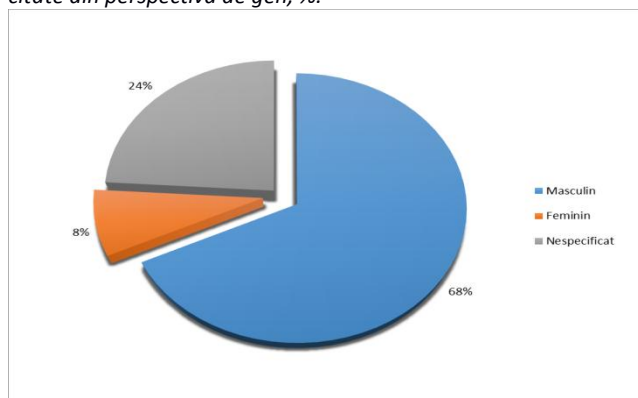
Newsmaker.md a citat sau a făcut referire la 75 de surse și protagoniști, 31 de surse fiind lideri sau reprezentanți ai formațiunilor politice. Cel mai des au fost citați sau vizați reprezentanții Partidului Socialiștilor (de 10 ori), ai Partidului Democrat (5), Partidului Acțiune și Solidaritate, Partidului Nostru și Partidului Popular European (de câte 4 ori).

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

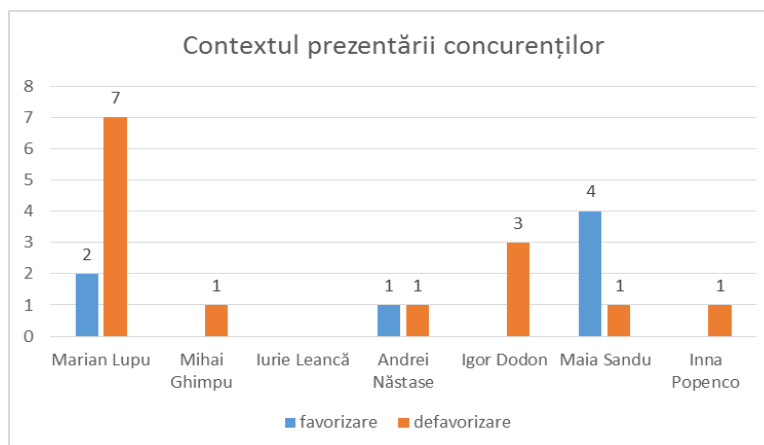
Partidul Democrat din Moldova	5
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	10
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	1
Partidul Nostru	4
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	1
Partidul Popular European din Moldova	4
Partidul Acțiune și Solidaritate	4

Două din trei surse și protagoniști ai portalului au fost bărbați (51 persoane sau 68% din totalul de 75 de surse și protagoniști), iar femeii numai 8% (6 surse și protagoniste), în alte 24% (18 cazuri) sexul sursei nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

În săptămâna de raport, Newsmaker.md l-a defavorizat indirect pe candidatul Marian Lupu, în principal prin publicarea unor declarații acuzatoare lansate de alți politicieni și candidați (Grigore Petrenco, Marc Tkaciuk, Igor Dodon, Renato Usafii, Dumitru Ciubașenco) la adresa prim-vicepreședintelui PD Vladimir Plahotniuc (7 cazuri). Candidata Maia Sandu a fost favorizată în 4 articole, iar candidatul Igor Dodon – defavorizat în 3 cazuri.

www.Noim.md

Noi.md a publicat în perioada de raport 36 de materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 35 de știri și un sondaj de tip Vox Populi (cititorii au fost rugați să-și expună opinia dacă va fi sau nu turul doi al alegerilor prezidențiale); trei materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor a constituit 62844 semne (texte) și 959 secunde (video), tematica materialelor a vizat activitățile de campanie, acțiunile și declarațiile unor candidați, mersul procesului electoral.

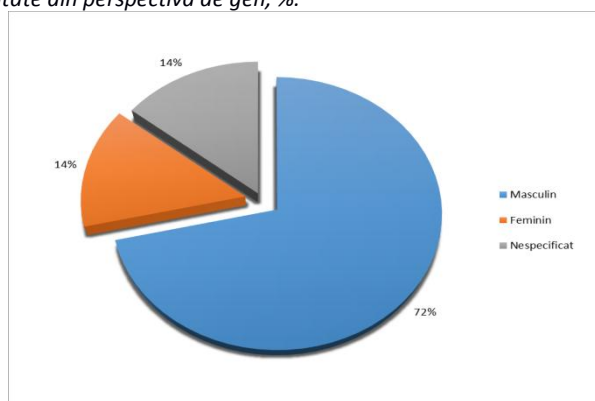
În total, Noi.md a citat sau a făcut trimitere la 43 de surse și protagoniști, în 24 de cazuri a fost vorba de liderii sau reprezentanții unor partide, printre cele mai des citate sau vizate formațiuni fiind Partidul Democrat (de 7 ori), Partidul Acțiune și Solidaritate și Partidul Popular European (de câte 4 ori fiecare), Partidul Socialiștilor (3).

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

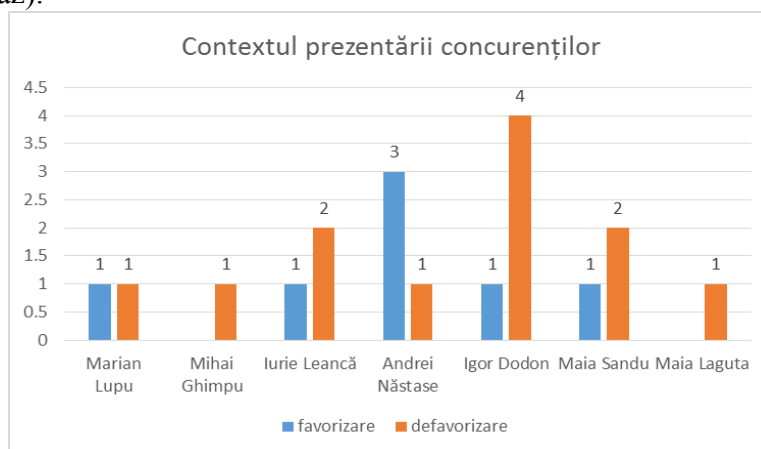
Partidul Democrat din Moldova	7
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2
Partidul Liberal	1
Partidul Social Democrat	1
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	3
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2
Partidul Popular European din Moldova	4
Partidul Acțiune și Solidaritate	4

Raportul de gen al protagoniști și surselor materialelor publicate de Noi.md s-a înrăutățit față de perioada precedentă, constituind 72% bărbați (30 de persoane din totalul de 43) și doar 14% femei (6). Pentru comparație: în săptămâna precedentă de monitorizare, raportul a fost de 60% bărbați vs 26% femei.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Noi.md nu are preferințe editoriale evidente, știrile sunt relativ echilibrate, iar autorii nu sunt părtinitori. Totodată, prin selecția știrilor și a evenimentelor de campanie mediatizate în săptămâna de raport, candidatul Igor Dodon a fost mai des defavorizat (4 cazuri) decât favorizat (1), iar fostul candidat Andrei Năstase a beneficiat de o prezentare mai des favorizantă (3) decât defavorizantă (1 caz).

www.Realitatea.md

Realitatea.md a publicat în săptămâna de raport 26 de materiale care vizează direct sau indirect campania electorală, toate fiind știri, 7 din ele fiind însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 42534 semne (texte) și 16187 secunde (video).

Materialele s-au referit la acțiunile și declarațiile unor candidați la funcția de Președinte și la mersul procesului electoral, dezbaterile realizate la unele posturi TV etc.

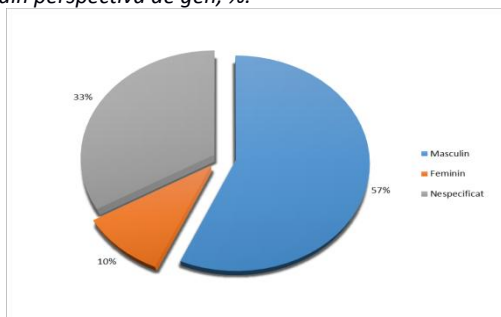
În total, au fost citate sau vizate 30 de surse/protagoniști, inclusiv 19 din mediul politic, mai des au fost citați sau vizați liderii și reprezentanții Partidului Democrat (de 4 ori) și ai Partidului Acțiune și Solidaritate (3).

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

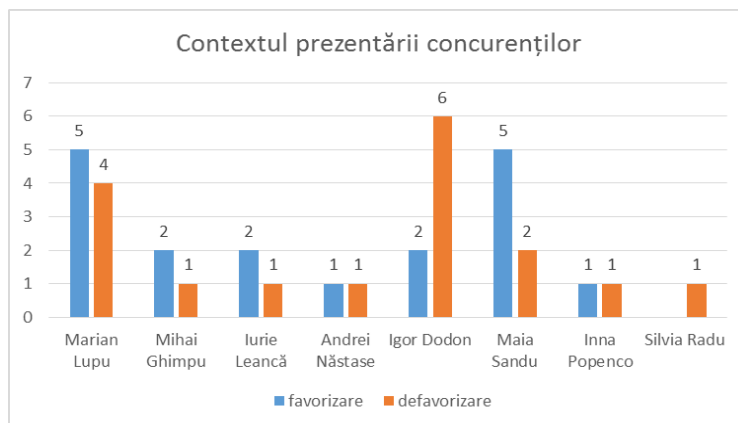
Partidul Democrat din Moldova	4
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2
Partidul Liberal	2
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	1
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	2
Partidul Liberal Democrat din Moldova	1
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2
Partidul Popular European din Moldova	2
Partidul Acțiune și Solidaritate	3

17 din totalul de 30 din surse și protagoniști (57%) au fost bărbați, 3 femei (10% din total), iar în alte 10 cazuri (33% din total) sexul sursei nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

În perioada de raport, Realitatea.md a reflectat campania electorală relativ echilibrat, mediatizând nepărtinitor evenimentele cu implicarea mai multor candidați, fără preferințe editoriale evidente. Totodată, candidatul Igor Dodon a apărut mai des în context care îl defavorizează (de 6 ori în context defavorizant și de 2 ori în context favorizant), iar candidata Maia Sandu, dimpotrivă, mai des a fost prezentată în context pozitiv (5 favorizări și 2 defavorizări). Candidatul Marian Lupu a apărut în contexte diferite.

www.Sputnik.md

Sputnik.md a publicat în săptămâna de raport mai puține materiale față de săptămâna precedentă, în total, 29 de articole relevante prezentei monitorizări, inclusiv 21 de știri și 8 editoriale/comentarii; 4 materiale au fost însoțite de coloană audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 39265 semne (texte) și 3338 secunde (audio).

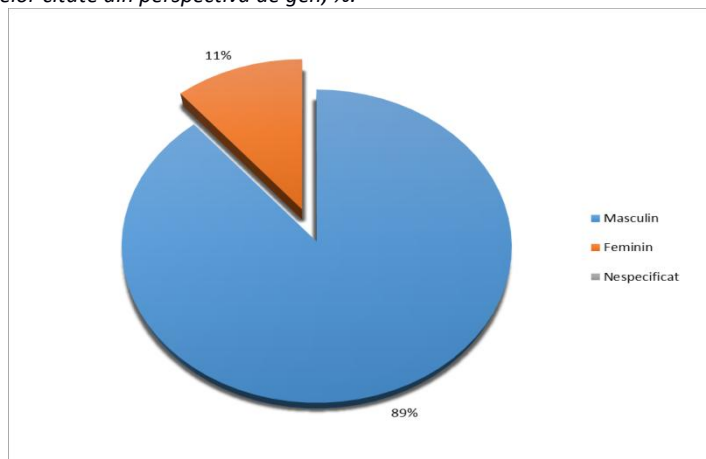
Temele cel mai des reflectate au vizat procesul electoral, administrația publică locală, situația economică, comportamentul și declarațiile unor candidați.

În total, Sputnik.md a citat sau s-a referit la 27 de surse, inclusiv 6 din mediul politic, în majoritatea covârșitoare a cazurilor (24 sau 89% din total) fiind vorba de bărbați și în numai 3 cazuri (11% din total) – de femei.

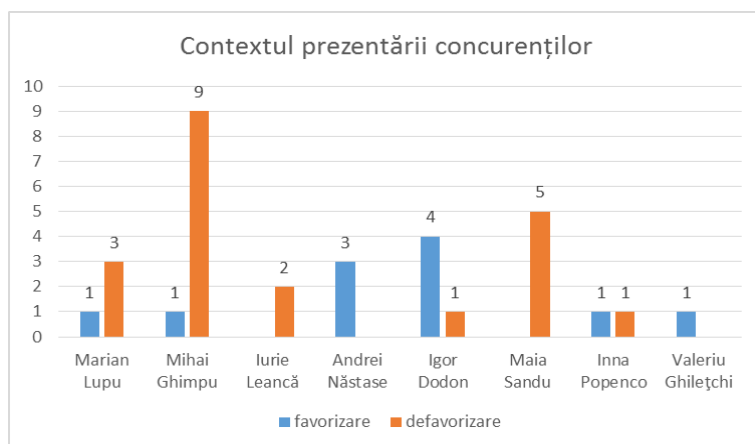
Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	1
Mihai Ghimpu	2
Iurie Leancă	1
Andrei Năstase	1
Igor Dodon	1

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

În perioada de raport, Sputnik.md a menținut politica editorială de defavorizare a candidatului Mihai Ghimpu (de 9 ori), „la pachet” cu Dorin Chirtoacă, prin publicarea unor texte cu nuanțe ironice care pun la îndoială capacitatea de exercițiu a acestora. Candidata Maia Sandu de asemenea a fost defavorizată (5 cazuri).

www.Today.md

Today.md a publicat în această săptămână 18 materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 17 texte care pot fi incluse în categoria știrilor și un comentariu; un material a fost însoțit de coloană video. Volumul total al materialelor a fost de 28662 de semne (articole) și 2055 secune (video).

Toate textele s-au referit, selectiv, la unii candidați la funcția de Președinte, declarațiile și acțiunile acestora. Ca și în săptămânile precedente, în raport cu unii candidați au fost lansate acuzații și s-au făcut speculații.

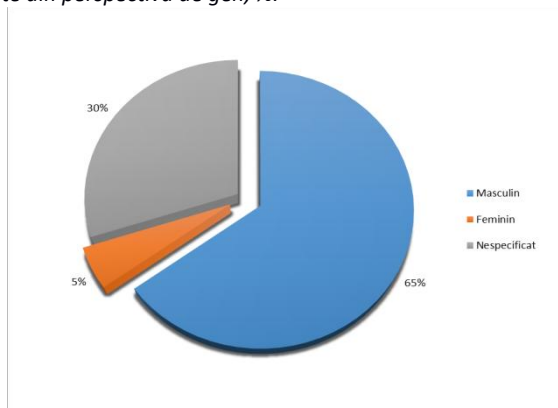
Din totalul de 20 de citate și protagoniști, 8 au fost din mediul politic.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

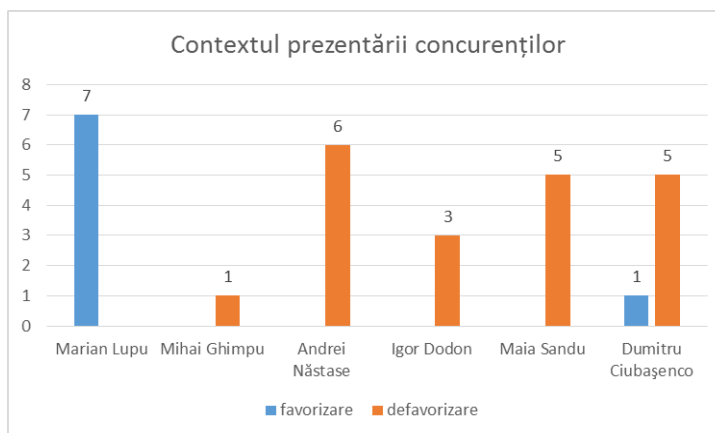
Partidul Democrat din Moldova	2
Partidul Liberal	1
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	1
Partidul Nostru	2
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2

Două din trei surse și protagoniști au fost bărbați (13 persoane sau 65% din totalul de 20), o singură femeie (5% din total), celelalte surse citate (30% din total) nu au fost specificate clar, astfel apartenența de gen a acestora nu poate fi determinată.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Today.md a rămas fidel politiciii sale editoriale, orientată spre defavorizarea constantă a oponenților actualei guvernări (Andrei Năstase a fost prezentat în context negativ de 6 ori, Maia Sandu – de 5 ori, Dumitru Ciubașenco – de 5 ori, Igor Dodon – de 3 ori). Candidatul Marian Lupu, dimpotrivă, a fost favorizat de fiecare dată când a fost vizat (de 7 ori).

www.Unimedia.info

Unimedia.info a publicat în perioada de raport 58 de materiale relevante prezentei monitorizări, toate fiind știri; 5 materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor a constituit 80889 semne (pentru texte) și 3570 secunde (pentru materialele video).

Toate articolele s-au referit la mersul procesului electoral, la declarațiile și acțiunile de campanie ale candidaților etc.

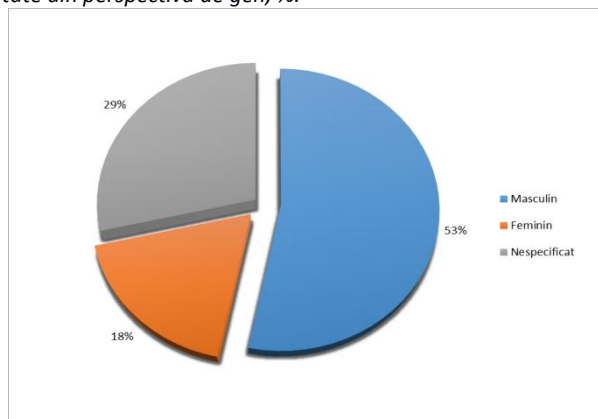
În total, Unimedia.info a citat/vizat 77 de surse și protagoniști, inclusiv 49 de persoane din mediul politic, cea mai frecventă vizibilitate au avut-o Partidul Acțiune și Solidaritate și Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr” (câte 10 cazuri), Partidul Democrat (6), Partidul Liberal, Partidul socialiștilor și Partidul Popular European (câte 4 cazuri fiecare).

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

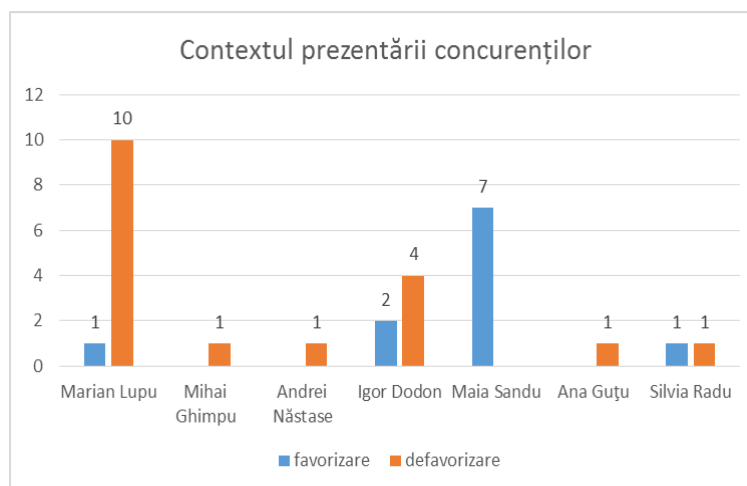
Partidul Democrat din Moldova	6
Partidul Liberal	4
Partidul Social Democrat	1
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	4
Partidul Verde Ecologist	1
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	10
Partidul Liberal Reformator	1
Partidul Popular European din Moldova	4
Partidul Politic „Dreapta”	1
Partidul Acțiune și Solidaritate	10
Inna Popenco	3
Silvia Radu	2

Raportul de gen a surselor/protagoniștilor citați sau vizați a constituit 53% bărbați (41 de persoane din totalul de 77), 18% femei (14 surse/protagoniste), iar apartenența de gen a 14 surse (29% din total) nu a fost specificată.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Autorii știrilor de pe Unimedia.info sunt, de regulă, nepărtinitori, însă multe materialele sunt documentate dintr-o singură sursă, ceea ce afectează echilibrul editorial al portalului. În perioada de raport, frecvența și selecția știrilor pentru publicare indică asupra tendinței de defavorizare a candidatului Marian Lupu (10 cazuri de prezentare în context general negativ față de un caz de prezentare în context pozitiv) și de favorizare a candidatei Maia Sandu (7 cazuri de prezentare în context pozitiv).

www.Ziarulnational.md

Ziarulnational.md a publicat în perioada de raport 61 de materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 57 știri și 4 comentarii; 8 materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor a constituit 129010 semne (texte) și 14759 secunde (video).

Articolele s-au referit la acțiunile/declarațiile unor candidați la funcția de Președinte, derularea procesului electoral.

Numărul total al surselor și a protagoniștilor citați sau vizați a fost mare, 150, inclusiv 124 persoane care provin din mediul politic. Cel mai des au fost citați/vizați liderii și alți reprezentanți ai Partidului Acțiune și Solidaritate (25 de ori), Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr” (22), Partidului Socialiștilor (20 ori). Partidului Democrat (14), Partidului Liberal (13), Partidului Popular European (de 12 ori).

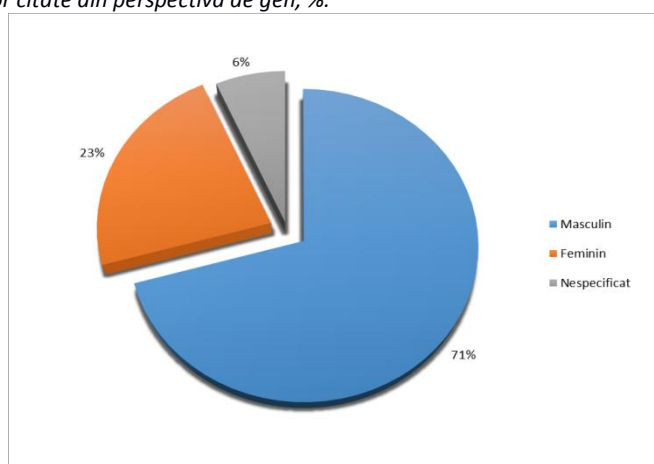
Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

Partidul Democrat din Moldova	14
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2
Partidul Liberal	13
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	20

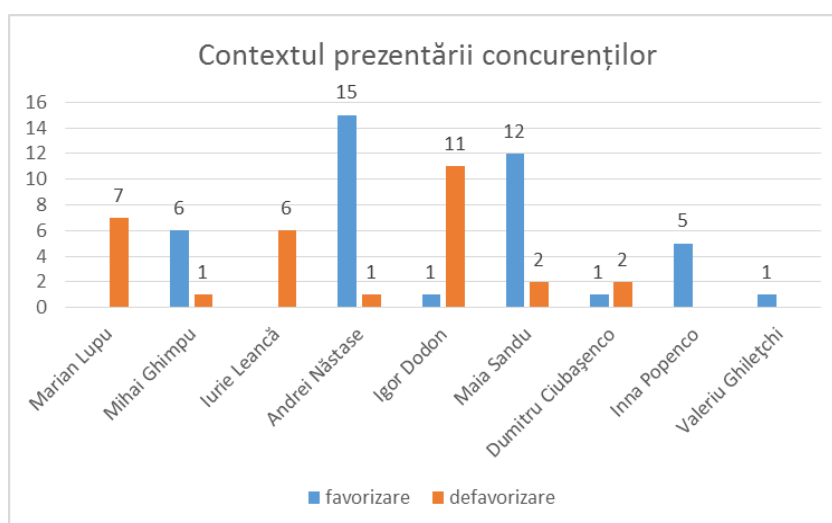
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	6
Partidul Nostru	4
Partidul Liberal Democrat din Moldova	3
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	22
Partidul Liberal Reformator	1
Partidul Popular European din Moldova	12
Partidul Acțiune și Solidaritate	25
Valeriu Ghilețchi	1
Silvia Radu	1

În calitate de surse/protagoniști au fost citați sau vizați preponderent bărbații (106 sau 71% din cazuri), femeile au apărut în calitate de protagoniste sau surse de informație în 34 de cazuri (23% din total), în 10 cazuri (6% din total) apartenența de gen a surselor nu a fost specificată.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Ziarulnational.md i-a favorizat editorial pe fostul candidat Andrei Năstase (15 cazuri), la fel pe candidații Maia Sandu (12) și Mihai Ghimpu (6), campania electorală a acestuia din urmă fiind mediatizată pe suprafețe mari. Se remarcă și favorizarea fostei candidate Inna Popenco (5 cazuri), în unele materiale care pe alte portaluri au apărut marcate ca publicitate. Candidatul Igor Dodon a fost prezentat preponderent în context care îl defavorizează (11 cazuri), la fel candidații Marian Lupu (7) și Iurie Leancă (6 cazuri).

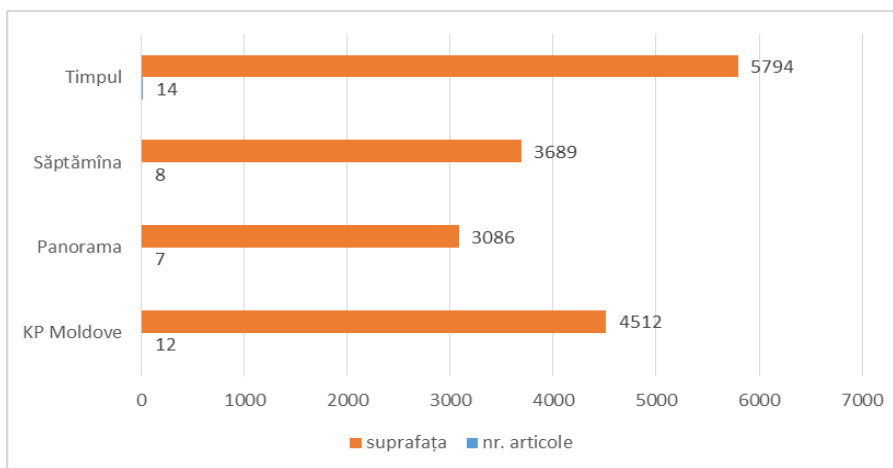

2.3 Presa scrisă

Concluzii generale

În săptămâna 14 – 20 octombrie 2016, cele 4 ziare monitorizate au publicat în total 41 de articole care au vizat direct sau indirect alegerile prezidențiale, cu o suprafață totală de 17.081 centimetri pătrați, aproximativ la același nivel ca și săptămâna precedentă. Tradițional, cele mai multe materiale relevante au apărut în săptămânalul *Timpul* (14 texte cu suprafață totală de 5794 cm.p.) și cotidianul/cinci apariții pe săptămână *KP v Moldove* (12 texte cu suprafață totală de 4512 cm.p.), *Săptămîna* a publicat 8 articole cu suprafață totală de 3689 cm.p., iar *Panorama* – 7 articole cu suprafață totală de 3086 cm.p.

Numărul și suprafața materialelor cu caracter electoral direct și indirect publicate în perioada 14 – 20 octombrie 2016 în 4 ziare, cm.p.

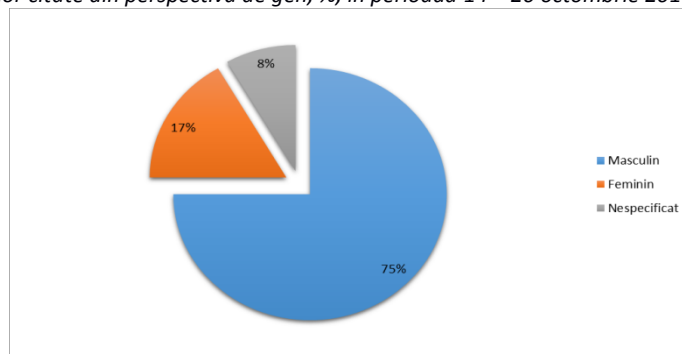

Majoritatea textelor (17 materiale sau 56% din numărul lor total) și mai mult de jumătate din suprafața rezervată de ziarele monitorizate tematicii electorale (11254 cm.p. sau 66% din suprafața totală) a fost ocupată cu editoriale și alte articole de opinie. În același timp, știrile au ocupat doar 32% din suprafața totală (5494 cm.p.). Ziarul cu cea mai mare disproporție dintre volumul opiniilor și al știrilor rămâne *KP v Moldove* (în săptămâna de raport în acest ziar a fost publicată doar o știre relevantă, în schimb, 10 comentarii și alte articole de opinie). În *KP v Moldove* a fost publicat un sondaj de tip Vox Populi, cu întrebarea „Dezbaterile cu participarea căror candidați ați dori să le vedeți în campania electorală care are loc în Moldova?”.

Cele 41 de articole publicate în ziarele monitorizate au avut doar 60 de surse și protagoniști, inclusiv 25 (41,7% din total) au fost politicieni, lideri sau reprezentanți ai partidelor politice, candidații la funcția de Președinte (cel mai des vizați sau citați fiind reprezentanții Partidului socialiștilor). Deseori au fost citați ca surse cetățenii (10 cazuri), alte surse media (8) și experții străini și locali (7 cazuri). Totodată, ziarele au citat/vizat Comisia Electorală Centrală de doar 4 ori pe parcursul unei săptămâni.

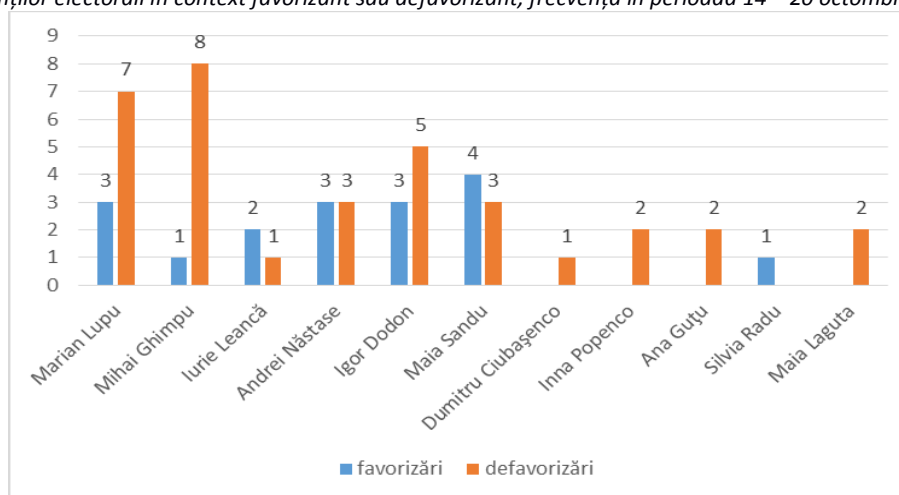
Dezechilibrul de gen în favoarea bărbaților s-a accentuat până la 75% bărbați în calitate de surse și protagoniști (față de 70% în săptămâna precedentă de monitorizare) și 17% femei.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %, în perioada 14 – 20 octombrie 2016 în 4 ziare

În săptămâna de raport, concurenții electorali defavorizați mai des după frecvența aparițiilor și a contextului negativ în ansamblu în toate cele 4 ziare au fost Mihai Ghimpu (în 8 din 9 cazuri a fost vizat în context negativ), Marian Lupu (7 defavorizări, 3 favorizări) și Igor Dodon (5 defavorizări, 3 favorizări). Ceilalți concurenți au fost vizati de mai puține ori în context favorizant sau defavorizant sau contextul a fost atât negativ, cât și pozitiv.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența în perioada 14 – 20 octombrie 2016 în 4 ziare

KP v Moldova

Ziarul *KP v Moldova* a publicat în perioada de raport 12 materiale relevante prezentei monitorizării, inclusiv 10 comentarii sau alte materiale de opinie, o singură știre și un sondaj de tip Vox Populi. Volumul total al materialelor a constituit 4512 centimetri pătrați.

Din punct de vedere tematic, textele publicate au transmis opinii despre candidați și acțiunile acestora, în raport cu unii candidați fiind lansate acuzații, alții fiind etichetați.

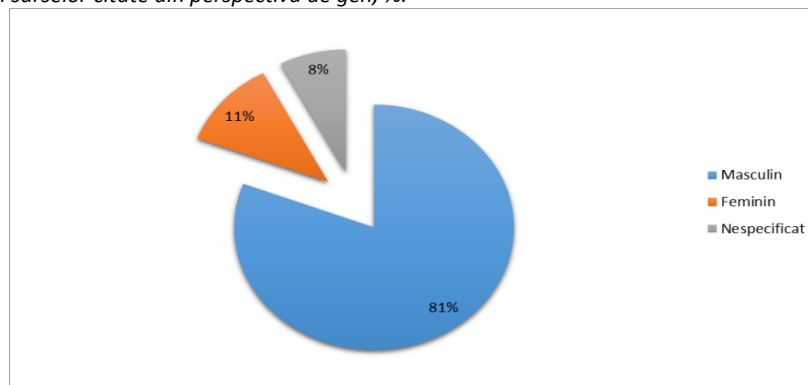
În materialele publicate, ziarul a citat în total 26 de surse și protagoniști, inclusiv 13 reprezentanți ai unor forțe politice și concurenți în alegeri, 6 cetățeni, 3 experți ș.a.

Frecvența apariției concurenților electorali și a actorilor politici.

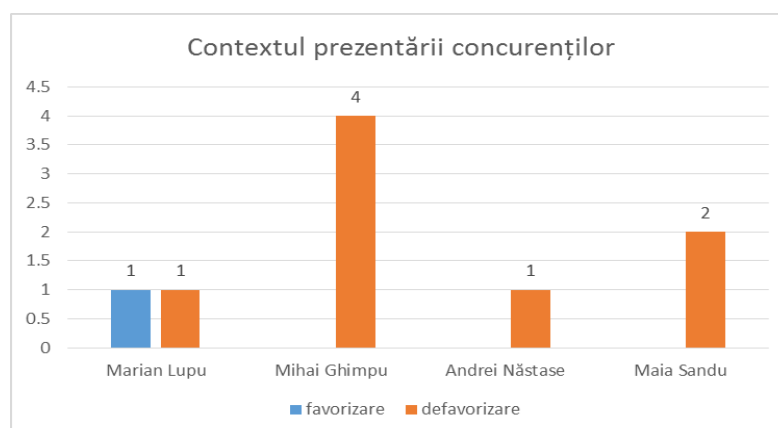
Partidul Democrat din Moldova	3
Partidul Liberal	3
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	3
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	1
Partidul Popular European din Moldova	1
Partidul Politic „Dreapta”	1
Partidul Acțiune și Solidaritate	1

Majoritatea absolută a surselor/protagoniștilor citați sau vizați au fost bărbați (21 de cazuri sau 81% din total), femeile au apărut în calitate de protagoniste sau surse de informație de doar 3 ori (11% din total), apartenența de gen a celorlalte 2 surse nu a fost specificată.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

În săptămâna de raport, *KP v Moldova* a continuat să-l defavorizeze editorial pe candidatul Mihai Ghimpu în comentarii și alte articole de opinie, în două texte a fost defavorizată candidata Maia Sandu.

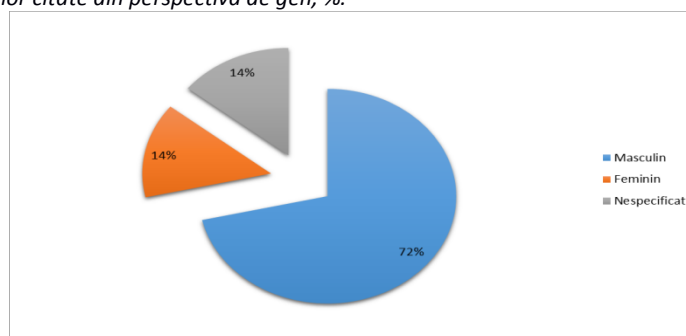

Panorama

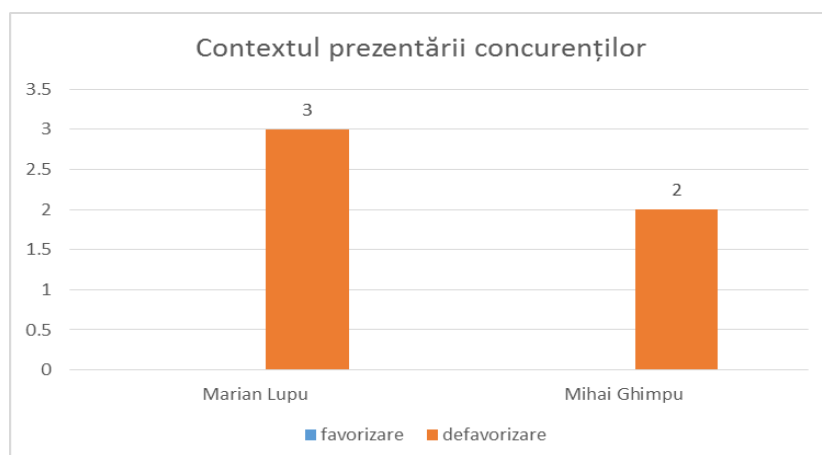
Panorama a publicat în săptămâna monitorizată 7 materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 4 știri și 3 comentarii. Volumul total al materialelor a constituit 3086 centimetri pătrați. Știrile au relatat despre rezultatele unui sondaj de opinie, desemnarea Maiei Sandu candidată comună; articolele de opinie au criticat guvernarea.

În materialele publicate, ziarul a citat sau a vizat direct sau indirect doar 7 surse și protagoniști, inclusiv 3 experți în diferite domenii, 2 reprezentanți ai societății civile, o sursă din mediul politic. 5 din cele 7 surse și protagoniști (72% din total) au fost bărbați și doar o singură femeie (14%), apartenența de gen a încă unei surse nu a fost specificată.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Ca de obicei, *Panorama* a criticat guvernarea actuală, dar și alte guvernări de după anul 2012. Candidații Marian Lupu și Mihai Ghimpu au fost prezentați preponderent în context negativ, fiind astfel defavorizați.

Săptămîna

Revista *Săptămîna* a publicat 8 materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 6 comentarii și 2 știri. Volumul total al materialelor relevante a constituit 3689 centimetri pătrați.

Articolele s-au referit la procesul politic în general, au creionat portretele candidaților, s-au referit la declarațiile și acțiunile acestora etc.

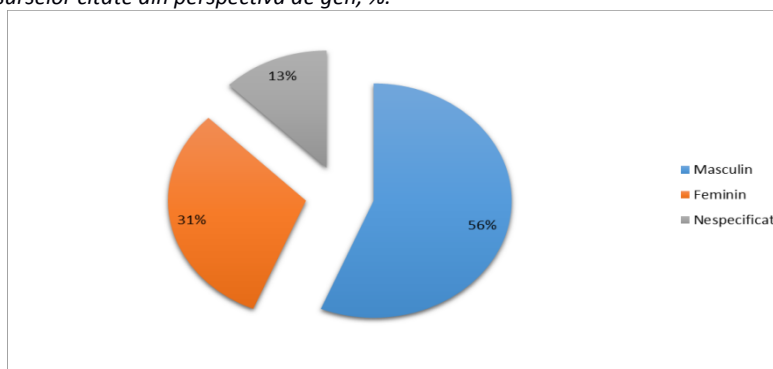
În materialele publicate, revista a citat sau a vizat direct sau indirect 16 surse și protagoniști, inclusiv 5 din mediul politic.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

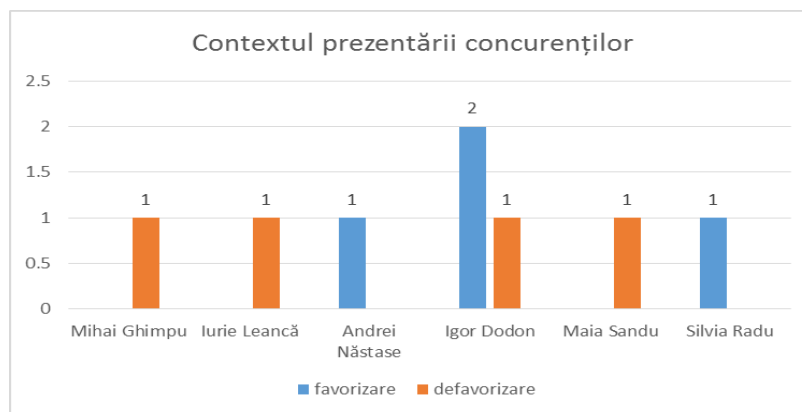
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	2
Partidul Popular European din Moldova	1
Partidul Acțiune și Solidaritate	1
Silvia Radu	1

9 din cele 16 surse și protagoniști (56% di total) au fost bărbați, 5 – femei (31%), apartenența de gen a altor 2 surse nu a fost specificată.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

În unul din editorialele publicate în ediția din 14 octombrie 2016, autorul i-a etichetat pe unii candidați (*Leancă* – “*omul care a îngenunchiat Moldova*”, *Sandu* – “*o fantomă*”) și a utilizat aluzii jignitoare în raport cu aceștia (*a se vedea studiul de caz nr. 4 „Limbaș licențios”*), defavorizându-i direct. De asemenea, s-au publicat articole de publicitate mascată în favoarea candidatei Silvia Radu.

Timpul

Ziarul Timpul a publicat în perioada de raport 14 articole care au vizat direct sau indirect alegerile prezidențiale, inclusiv 10 știri și 4 comentarii. Volumul total al materialelor relevante a constituit 5794 centimetri pătrați.

Materialele s-au referit la desfășurarea procesului electoral, declarațiile și acțiunile politicienilor/candidaților, relațiile externe în context electoral, problemele sociale, conflictul transnistrean.

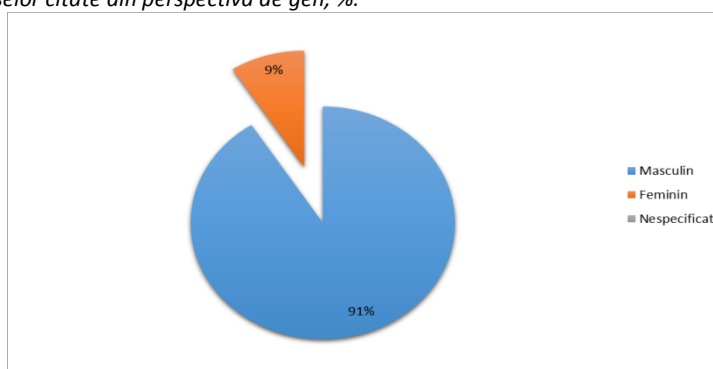
În materialele publicate, Timpul a citat sau a vizat direct sau indirect 11 surse și protagoniști, inclusiv 6 din mediul politic.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici. 6 din 11

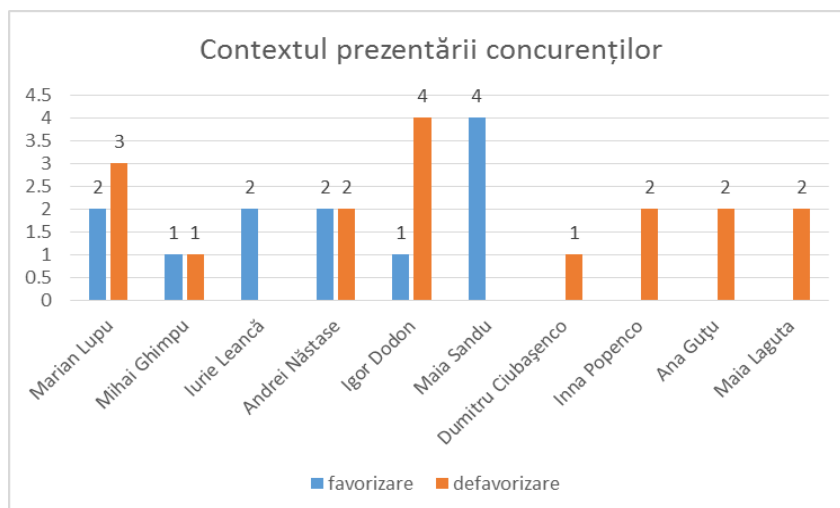
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	1
Partidul Politic „Patria”	1
Iurie Leancă	1
Igor Dodon	2
Maia Sandu	1

Discrepanța de gen a surselor și protagoniștilor a fost foarte mare: 91% (10 din 11) bărbați și o singură femeie (9%).

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

În această săptămână, a favorizat-o editorial pe candidata Maia Sandu (4 apariții în context pozitiv), parțial și pe candidatul Iurie Leancă (2), în schimb, l-a defavorizat pe Igor Dodon (4 defavorizări și o favorizare). Candidații Inna Popenco, Ana Guțu, Maia Laguta și Dumitru Ciubașenco au fost prezentați de câteva ori în context care îi defavorizează.

III. ANEXE. STUDII DE CAZ

Studiu de caz nr. 1: Modul de utilizare a site-urilor oficiale ale televiziunilor monitorizate în campania electorală

Studii de caz nr. 2: Publicitate electorală nemarcată (*Unimedia.info*)

Studii de caz nr. 3: Citare inexactă și tendențioasă, afirmații neconfirmate (*Moldova24.info*)

Studiu de caz 4: Limbaj licențios (*Moldova24.info*, „Săptămîna”)